

S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A

S
U
M
M
A

I
U
R
I
D
I
C
A

2/2009

PARLAMENDIINFO KESKUS

Valik ülevaateid
välisajakirjanduses
ilmunud artiklitest.
Uued raamatud Eesti
Rahvusraamatukogus

<http://www.nlib.ee/2918>

SUMMARIA IURIDICA 2/2009

VANUSEPIIRANGUTA VALIMISÕIGUS.....	3
Michael Rolfsen Eine Stimme für die Zukunft?	
VALIMISKAMPAANIA MEEDIAS – KAS JA KUIDAS. AUSTRIA KOGEMUS	3
Maria Beyrl ; Peter Filzmaier ; Flooh Perlot Politisches Informationsverhalten in Österreich am Beispiel der Nationalratswahl 2006	
KORRUPTSIOONIVASTASEST VÕITLUSEST VENEMAAL	5
Артём Михайлович Цирин Антикоррупционные инструменты и их применение в федеральных органах исполнительной власти	
TORUJUHTMED JA RAHVUSVAHELINE MEREÕIGUS	6
И. В. Гудков ; П. Г. Лахно Международно-правовое регулирование строительства морских трубопроводов	
TERVISEKONTROLL JA TARBIJA KAITSMINE.....	7
J. K. M. Gevers Health screening services supplied directly to the public	
ÜRO KODAKONDSUSEST.....	8
Élise Auvachez Supranational citizenship building and the United Nations : is the UN engaged in a „citizenization“ process?	
RAAMATUTUTVUSTUS : ILO 1919-2009.....	9
Gerry Rodgers ; Eddy Lee ; Lee Swepston ; Jasmien Van Daele The International Labour Organization and the quest for social justice 1919-2009	
VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES.....	10

Summaria Iuridica võrguväljaanne: www.nlib.ee/2918

Artiklite valiknimestiku koostanud Tiia Melts, ülevaated kirjutanud Helve Liiv, Jane Makke, Tiia Melts, Katrin Ordlik, Marili Rähn ja Grete Veedla

Väljaande koostanud Tiia Melts, keeleliselt toimetanud Gerli Eero

Ettepanekud ja kommentaarid: Tiia.Melts@nlib.ee

VANUSEPIIRANGUTA VALIMISÕIGUS

Michael Rolfsen

Eine Stimme für die Zukunft?

Die Öffentliche Verwaltung (2009) Nr. 9, S. 348-355.

Saksamaal on taas huvi keskmesse tõusnud valimisõiguse andmisel vanusepiirangu kaotamise teema. Parlamendile esitati 2008. aasta juunis ettepanek algatada põhiseaduse artikli 38 muutmine sünnijärgse valimisõiguse sätestamiseks. Erilist vastukaja avalikkuses ei tekkinud, seda seostati suvise „uudistevaba“ ajaga. Idee laste ja perepoliitiliste huvide tugevdamiseks sünnijärgse valimisõiguse sisseviimise kaudu ei ole uus. Esmakordselt kaaluti põhiseaduse muutmist 2003. aasta septembris. Toona lükati taotlus praktilise teostuse ja põhiseadusest tulenevate kaalutluste tõttu tagasi. Praegune muudatusettepanek püüab tekkinud kahtlusi hajutada ning otsida vastuseid probleemidele, mis võiksid tekkida idee rakendamisel praktikas. See ajendas autorit pöörama tähelepanu ka seni vähediskuteeritud aspektidele nagu valimisküpsus ja miinimumvanus aktiivse valimisõiguse teostamisel.

Rõhutatakse põlvkondadevahelise õigluse tagamise vajadust, mille üheks võimaluseks oleks hääleõigus sünnist alates. Arengud ühiskonnas nõuavad järgnevate põlvkondade õigusi ja huve puudutavaid otsuseid. Elanikkonna vananemise tõttu väheneb järelopõlvede arvuline osakaal ning riigi poliitika peab sellega arvestama. Seetõttu ongi tehtud ettepanek põhiseaduse artikli 38 lg 2 muutmiseks, et kaotada vanusepiirang hääleõiguse puhul. Diskussioonides on kõlanud terminid „vanemate“, „perekonna“ ja uudsenä „laste valimisõigus“. Autor vaatab mõisteid nii valimis- kui perekonnaseaduse seisukohalt, peatudes ka 2003. aastal esitatud taotluse tagasilükkamise põhjendustel, nagu nt vastuolu vahetu teostatavuse põhimõttega (hääleõiguse omanik peab kasutama vahendaja abi) ja teiste põhiseaduse sätetega, nagu nt artikkel 20 lg 2.

Artiklis analüüsitakse Saksa seaduste põhjal võimalusi vanusest sõltumatu aktiivse ja passiivse hääleõiguse teostamiseks juhul, kui põhiseaduse artikkel 38 lg 2 tunnistada kehtetuks. Autor käsitleb kahte lahendust: valimine asendaja vahendusel ja iseseisvalt valimine. Esimesel juhul peatatakse valimise isiklikkuse ja valimisõiguse põhimõtetel ning juriidilise esindatuse situatsioonil, teisel demokraatia ning suveräänsuse põhimõtetel.

Sünnist saadik hääleõiguse kehtestamine esindamise vormis on põhiseaduslikult võimalik. Lahendamata on aga üleminek iseseisva hääleõiguse teostamisele. Et praegu parlamendile esitatud mudeli juurde jääda ja seda põhiseaduse seisukohalt edasi arendada, tuleks see siduda aktiivse hääleõiguse vanusepiiri langetamisega.

Refereerinud Tiia Melts

VALIMISKAMPAANIA MEEDIAS – KAS JA KUIDAS. AUSTRIA KOGEMUS

Maria Beyrl ; Peter Filzmaier ; Flooh Perlot

Politisches Informationsverhalten in Österreich am Beispiel der Nationalratswahl 2006

Zeitschrift für Parlamentsfragen (2008) Nr. 4, S. 727-740.

Meediast on eriti valimiste perioodil saanud poliitiliste vaadete ja erakondade valimisreklaami edastamise peamine väljund. Kogu informatsioon, mida avalikkus teab või arvab teadvat poliitikast ja poliitikutest, on esitatud massimeedia vahendusel. Seetõttu on oluline uurida meedia mõju valijaskonnale ja tarbija infokäitumist. Missugune on eri meediakanalite tähendus poliitilise informatsiooni kajastamisel? Kes valijaskonnast, mida ja kui palju kasutab? Kui usaldusväärne on informatsioon? Millised on infotarbimise erinevused valimiskampaania ajal võrreldes n-ö tavalise ajaga?

Artiklis käsitletud analüüs valmis Austrias 2006. aastal toimunud Rahvusnõukogu (*Nationalrat*) valimiste (osalusprotsent 78,5) ja 2004. aasta Euroopa Parlamendi valimiste (osalusprotsent 42,4) ajal kogutud andmete põhjal. Võrdlusmaterjalina kasutatakse Saksamaa ja Ameerika Ühendriikide vastavaid uuringuandmeid. Erinevate meetodite ja lähteülesande tõttu on need võrdlused pigem üldiste tendentside esiletoomiseks.

Alustuseks antakse artiklis ülevaade poliitilise ja meediamaastiku kujunemisest Austrias 1990ndatest kuni valimiste toimumiseni. Koalitsioonivalitsuste vahetumine, erakondade erinevad koostööpartnerid, ühe erakonna tõus ja langus, suurparteide valijahäälte kaotus on märksõnad selle perioodi iseloomustamiseks. Meedia valdkonnas tuuakse esile erameediakanalite tekkimine, muusika ja meelelahutusliku saateformaadi osakaalu suurenemine ning poliitika vahendamine peamiselt uudistesaadetes või lühiuudistes muu programmi vahel, seda nii avalik-õiguslikes kui erakanalites. Sama kehtib trükimeedias valitsenud muutuste ja suundade kohta. Muudatused ei jätnud mõjutamata ka valijakäitumist: tunduvalt suurenes nende valijate hulk, kes langetasid oma otsuse alles kaks kuni kolm nädalat või vahetult enne valimisi. Seega on muutunud seos poliitilise informatsiooni edastamise ja valimisvõitluse vahel üha olulisemaks.

Poliitilise informatsiooni usaldusvärsuse aspektist on selgel liidripositsioonil televisioon ja just avalik-õiguslikud telekanalid. Ka rahvusvahelisel tasandil ilmneb, et teleuudised on 2/3-le Lääne-Euroopa ja Põhja-Ameerika elanikest esmase poliitinformatsiooni allikaks, domineerides ka valimiskommunikatsioonis. Trükimeedia, eriti päevalehtede, loetavuse puhul on kõikumised suuremad. Kui nt Skandinaaviat ja Kesk-Euroopa riike nagu Saksamaa, Šveits, Austria iseloomustavad küllalt suured tiraažid, on Ameerika Ühendriikides trükimeedia osakaal suhteliselt väike.

Soost ja vanusest sõltuvalt erineb suhtumine poliitilise informatsiooni tähtsusesse ja usaldusvärsusse. Nt suureneb televisiooni osatähtsus infoallikana vanuse kasvades 2/3-lt alla 30-aastastest 3/4-le üle 50-aastastest. Analoogselt on ajalehed tähtsaimad üle 50-aastaste põlvkonnale. Internetti peab vaid viiendik kuni 30-aastastest ja üks 100-st üle 50-aastasest austerlasest olulisimaks poliitilise info allikaks. Tele- ja trükimeedia usaldusvärsuse suhtes erinevad tulemused parteide pooldajate vahel.

Põhjalikult on käsitletud valijate huvi poliitiliste debattide jälgimisel nii 2004. aasta Euroopa Parlamendi valimiste kui 2006. aasta Rahvusnõukogu valimiste kampaania ajal. Valija huvi ja informatsiooni jälgimisele kulutatud aja hulk olid otseses sõltuvuses partei positsioonist ja esineja persoonist. Nt parteijuhtide diskussiooni jälgis kasvõi osaliselt 59,5% valimisealisest elanikkonnast. Uuringu tulemused on ülevaatlike tabelitena artiklis ka eraldi välja toodud.

Nagu Austria kogemus ja näited rahvusvaheliselt tasandilt osutavad, ei ole massimeedia osa poliitilise informatsiooni allikana valimiskampaania ajal olulisem ega usaldusväärsem kui n-ö kampaaniavabal ajal. Erinevused põlvkondade vahel ilmnevad interneti kui infoallika kasutamises. Televisioon on vaieldamatul juhtpositsioonil teiste meediakanalite suhtes. Seega peaks poliitikuil, sõltumata erakondlikust kuuluvusest, olema huvi levitada teles informatsiooni vastavalt meedia mängureeglitele. Meedia ei määra mitte ainult vaatajate poliitilist infokäitumist, vaid ka parteide poliitika avalikku käsitlust ja vahendamist.

Refereerinud Tiia Melts

KORRUPTSIOONIVASTASEST VÕITLUSEST VENEMAAL

Артём Михайлович Цирин

Антикоррупционные инструменты и их применение в федеральных органах исполнительной власти

Журнал Российского права (2009) №. 2, с. 11-17.

Korruptsioonivastase võitluse praktika analüüs Venemaal näitab, et korruptsioonioht on suurim riigi täitevvõimuorganites, mis juhivad majanduslikke, rahanduslikke, informatsioonilisi ja tööjõuressurse. Lisaks iseloomustab täitevvõimuorganite tööd intensiivne suhtlemine füüsiliste ja juriidiliste isikutega ning reaalse vastutuse puudumine korruptiivse tegevuse eest.

Venemaa presidendi 2008. aasta 19. mai seadlusega „Korruptsiooni tõkestamise abinõud“ moodustati presidendi juures asuv nõukogu, mille ülesandeks on korruptsiooni tõkestamiseks vajalike reformide läbiviimine ja kogu korruptsioonivastase tegevuse koordineerimine.

Vastava seadusandluse väljatöötamise kontseptuaalseks aluseks on rahvuslik korruptsiooni tõkestamise plaan, mille president kinnitas 31. juulil 2008. aastal. See dokument määratleb muuhulgas riigi täitevvõimuorganite tööd puudutavad otsesed abinõud, nagu nt kontrollimehhanismid avaliku teenuse osutamise ja kvaliteedi üle, haldusreglementide juurutamine, avaliku teenuse standardite väljatöötamine ja personaliosakondade juurde korruptsiooni ja muid õigusrikkumisi ennetavate allüksuste loomine.

25. oktoobril 2005. aastal heaks kiidetud Venemaa haldusreformi kontseptsioon näeb ette korruptsiooni tõkestamise toimetehhanismide loomise, milleks on korruptsioonivastaste programmide väljatöötamine ja realiseerimine nii riigi täitevvõimu- kui kohalike omavalitsuste täitevorganites, samuti seaduseelnõude ja teiste normatiivaktide korruptsioonivastane ekspertiis.

Korruptsioonivastased meetmed, mida artiklis ülaltoodud eesmärkide saavutamiseks käsitletakse, on järgmised:

1. komisjonide moodustamine, struktuuriüksuste kaasamine;
2. riskimäära tõstmine korruptiivse tegevuse eest (korruptsiooniohtlike ametikohtade loetelu, sisekontrolli kehtestamine, videotehnika kasutamine avaliku teenuse osutamisel);
3. korruptsiooni soodustavate tingimuste kõrvaldamine (standardiseerimine, reglementeerimine, infotehnoloogia juurutamine, materiaalne ja mittemateriaalne motiveerimine, seaduseelnõude ekspertiis);
4. korruptsioonijuhtumite avalikustamine (korruptsioonitaseme monitooring, kaebuste ja avalduste analüüs);
5. personalitöö täiustamine (personali valik kvalifikatsiooni põhjal, mitte parteilise kuuluvuse järgi);
6. sisemine finantskontroll (riigieelarveliste vahendite kasutamise kontroll, riigiametnike tuludeklaratsioonide tõesuse kontroll ja varalise seisundi monitooring).

Autor tõdeb kokkuvõttes, et käesoleval ajal ei kasutata nimetatud meetmeid täies mahus mitte üheski täitevvõimuorganisis.

Refereerinud Helve Liiv

TORUJUHTMED JA RAHVUSVAHELINE MEREÕIGUS

И. В. Гудков ; П. Г. Лахно

Международно-правовое регулирование строительства морских трубопроводов
Законодательство (2009) №. 3, с. 24-31.

Seoses probleemidega gaasi eksportimisel on tähelepanu keskmesse tõusnud gaasitorustike ehitamine mere põhja. See on küll maismaale ehitamisest tehniliselt keerukam ja kallim, kuid artikli autorite väitel on mere põhja rajatavatel ehitistel ka rida eeliseid. Võimalik on vältida riske, mida toob kaasa gaasi transportimine läbi kolmandate riikide.

Torujuhtmete mere põhja ehitamise õigusliku reguleerimise spetsiifika seisneb selles, et torustik väljub ühe riigi piiridest ja jurisdiktsioonist ning satub rahvusvahelise mereõigusega reguleeritavale alale.

Esimesteks rahvusvahelisteks lepinguteks, mis nägid ette võimaluse rajada veealuseid kaableid ja torujuhtmeid, olid Genfis 1958. aastal vastu võetud konventsioonid avamere ja mandrilava kohta. Nendes oli sätestatud, et rannikuriik ei tohi takistada veealuste kaablite ja torujuhtmete rajamist ja tehnilist korrashoidmist mandrilaval.

Tänapäeval on rahvusvahelise mereõiguse põhidokumendiks ÜRO mereõiguse konventsioon, mis võeti vastu Montego Bays 1982. aastal. Artikli autorid selgitavad merealade mõisteid vastavalt konventsioonile, kusjuures igal merealal on erinevad regulatsioonid ka torujuhtmete ehitamiseks ja kasutamiseks. Käsitletakse territoriaalmerd (konventsiooni artiklid 3, 5, 6, 7), külgvööndit (artikkel 33), majandusvööndit (artiklid 55, 57), mandrilava (artikkel 76.1), avamerd (artikkel 86) ja süvamerepõhja (artiklid 1.1, 136).

Autorid tõdevad, et mereõiguse konventsioon seab torujuhtmete ehitamisele küll teatavaid piiranguid, kuid annab samas ka selgeid võimalusi. Mandrilaval on merealuseid kaableid ja torujuhtmeid õigus paigaldada konventsiooni artikli 79 alusel, kus lisaks õigusele sätestatakse ka piirangud. Torujuhtmeid majandusvööndis käsitleb artikkel 58. Torujuhtmete ja kaablite paigaldamise vabadus avameres on sätestatud artiklis 87. Autorid peatuvad mandrilava ja majandusvööndi sätete erinevustel ja nende erinevuste tagapõhjal.

Pikemalt on juttu ka majandusvööndis ning mandrilaval asuvate tehissaarte, seadmete ja rajatiste kasutamisest ning nende jurisdiktsioonist. Autorid soovivad mitte käsitleda torujuhtmeid seadmetike ja rajatistena, vaid kasutada konventsiooni artiklit 79 lg 4, mis autorite arvates annab võimaluse eristada mõisteid „seadmed“, „rajatised“ ja „torujuhtmestikud“ ning kasutada nende suhtes ka erinevaid õiguslikke kategooriaid. Järgnevalt tutvustataksegi konventsiooni artiklit 79 lg 4 ning peatutakse selle tõlgendamisvõimalustega kaasneva võimalike probleemidega.

Kui torujuhtmed väljuvad ühe riigi jurisdiktsiooni alt, on sellistel puhkudel võimalik riikide vahel sõlmida rahvusvahelisi lepinguid, nagu nt Norra, Suurbritannia, Saksamaa ja Belgia vaheline leping.

Autorid käsitlevad mereõiguse konventsiooni kitsaskohti, väites, et konventsioon annab küll võimaluse rajada torujuhtmeid, kuid lahtiseks on jäetud nende võimaluste tagamine, mis praktikas valmistab raskusi. Autorid nõustuvad, et torujuhtme trass peab olema kooskõlastatud naaberriikidega, kuid heidavad konventsioonile ette kooskõlastamise korra puudumist. Vastavat korda peaks reguleerima siseriiklik õigus, näitena tuuakse Venemaal 1995. aastal vastu võetud mandrilava seaduse § 22 (*Закон о континентальном шельфе Российской Федерации*).

Kokkuvõttes tsiteeritakse mitmeid autoreid ning koorub välja tõdemus, et rannikuriigid ei saa takistada torujuhtmestike ehitamist, kuid nad saavad seada omapoolseid tingimusi. See asetab riigid keeruliste juriidiliste probleemide ette, mis vajavad jätkuvalt lahendamist.

Refereerinud Katrin Ordlik

TERVISEKONTROLL JA TARBIIJA KAITSMINE

J. K. M. Gevers

Health screening services supplied directly to the public

European Journal of Health Law. Vol. 16 (2009), no. 1, p. 1-6.

Sõeluuring on süstemaatiline terviseuring haigusriskide varajaseks tuvastamiseks otseste tervisekaebusteta inimestel ning toimub kindla ja kontrollitud programmi järgi. Kuna tänapäeval tuntakse üha rohkem muret oma tervise ja võimalike haiguste pärast, on oluliselt laienenud pakutavate uuringuprogrammide valik. Nende kasutamine vajab aga õigusregulatsiooni, mille käsitlemisele järgnev artikkel keskendubki.

Tarbijale otsepakutav terviseuring võib olla kas isetestimine apteegist hangitavate vahendite abil või professionaalne tervisekontroll meditsiinasutuses. Esimesel juhul on tegemist toote turustamisega, teisel teenuse pakkumisega. Nende õigusregulatsioon on erinev. Euroopa Liidus (EL) on tervisetestide turustamine reguleeritud meditsiiniseadmeid käsitleva direktiiviga 98/79/EÜ (*EU Directive on in vitro Diagnostic Medical Devices*). Liikmesriigid peavad jääma direktiivis etteantud õigusraamistikku ning aktsepteerima diagnostikavahendite impordi ja müügi tingimusi. Küsitavaks jääb tarbija huvist ja tervisest lähtuv kaitse.

Autor toob välja terviseuringute läbiviimisega kaasnevad probleemid, mis puudutavad eelkõige tarbijale edastatavat informatsiooni ja pakutava toote kvaliteeti. Tarbijale kommertseesmärgil edastatav informatsioon on sageli puudulik või ebaadekvaatne toote kasutamise või tulemuse hindamise seisukohalt. Ekspertid on väljendanud muret nt kommertsettevõtete pakutavate geneetiliste testide kvaliteedi suhtes. Enamus teste on teaduslikult vähe katsetatud, mistõttu ei saa neid laiemalt soovitada. Tarbija ise ei ole pädev testide kvaliteeti hindama. Eraldi probleemina näeb autor testimisega kaasnevat riski tõsiste haiguste korral, kus potentsiaalne kahju (privaatsuse ohustamine, psühholoogiline mõju) võib osutada tunduvalt suuremaks saadud oletatavast kasust. Probleemiks on samuti tulemuste õigsus ja valediagnoosi tõttu tekkinud täiendavate uuringute kulud. Terviseuringute pakkumist eraettevõtete poolt ei saa vabaturu ja vaba konkurentsi tingimustes keelata ega peatada, kuna nõudlus vastavate teenuste järele suureneb kõikides arenenud riikides. Seetõttu on oluline õiguslik regulatsioon, mis tagaks tarbijale kaitse ja ühiskonna huvide ning vajadustega arvestamise.

Järgnevalt antakse ülevaade olemasolevast õigusregulatsioonist. ELis on aastatega tõhustatud tarbijakaitset ning tarbimist reguleerivat seadusandlust, kuid kui meditsiinitoote või -teenuse kvaliteet ei vasta lubatule, on tarbija kaitsetu. Erinevalt näiteks ravimitest, elektriseadmetest jt ohtlikest toodetest, puudub terviseuringute avalikkusele pakkumisel ennetav ohutuskontroll. Ka ei paku olemasolev seadusandlus piisavat kaitset kaasnevate riskide eest. Kanadas, Austraalias ja üheteistkümmes Euroopa riigis läbiviidud uuringu põhjal ilmnes, et ainult kahes riigis on olemas seadusandlus terviseuringute reguleerimiseks. Üldiselt aga puudub õiguslik baas avalikkusele otse pakutavate uuringuteenuste kontrollimiseks. Seda olukorda on vaja muuta. Valitsustel ja seadusandjatel tuleb leida lahendus arvestades erinevate huvidega – valikuvabadus vs. tarbijakaitse, vabaturu põhimõtted vs. rahva tervis.

Tulevikku vaatavalt annab autor konkreetseid soovitusi nii avaliku terviseuringupoliitika kujundamiseks kui seadusandluse täiendamiseks. Kuna uuringuteenuseid pakutakse interneti vahendusel piiriülesele, on oluline välja töötada ühtse tervise poliitika üldpõhimõtted.

Refereerinud Marili Rähn

ÜRO KODAKONDSUSEST

Élise Auvachez

Supranational citizenship building and the United Nations : is the UN engaged in a “citizenization” process?

Global Governance : a review of multilateralism and international organizations. Vol. 15 (2009), no. 1, p. 43-66.

Kodakondsust seostatakse reeglina riikidega, ent rääkida saab ka kodakondsusest globaalsemas mõttes. Kuigi sellised terminid nagu supranatsiooniline, maailma või ÜRO kodakondsus ei ole ÜRO enda terminoloogias eriti kasutusel, ei tähenda see, et ÜRO kodakondsus ei võiks eksisteerida või ÜRO kontekstis poleks sellel kohta. Käesolevas artiklis keskendutakse riikideülese ehk ÜRO kodakondsuse vajalikkusele ja võimalikkusele. Lisaks tuuakse paralleele Euroopa Liidu (EL) vastava poliitikaga.

Autor selgitab oma seisukohta, miks ÜRO kodakondsus on vajalik ja selle olemasolu õigustatud. Kirjutis on jaotatud kolme ossa. Esimeses antakse ülevaade antud teemal toimuvatest arutlustest ja debattidest maailmas. Autor väidab, et ÜRO kodakondsusest kõneldes ollakse liiga piiratud ja keskendutakse ülemäära kodakondsuse asukohaga seotud argumentidele. Ometi on just globaliseerumine ja solidaarsus peamisteks argumentideks, kui räägitakse ÜRO kodakondsuse vajalikkusest.

Teises osas on vaatluse all ELi kodakondsus. Euroopa kodakondsuse sätestas 1993. aasta Maastrichti leping, kuid analüütikud on leidnud märke Euroopa kodakondsuse ilmingutest juba ELi varasemast ajaloost, nagu näiteks haridus, ühine pass, isikute vaba liikumine jms. Neid saab autori arvates käsitleda kui esimesi samme ühtse kodakondsuse loomisel. Lisaks püüab autor ÜRO ja ELi vahel tõmmata paralleele, tuginedes ELi ajaloolisele kogemusele.

Viimases osas analüüsib autor peamisi aspekte, mis toetavad ja õigustavad ÜRO kodakondsusrežiimi teket ja olemasolu – rahvusvaheliste kriminaalkohtute, nagu Jugoslaavia Rahvusvaheline Tribunal, ICTY (1993)¹ ja Ruanda Rahvusvaheline Tribunal, ICTR (1994)² loomine, ning poliitikakujundamise protsessi avamine uutele osapooltele (valitsusvälised organisatsioonid, parlamendiliikmed). Neid tegevusi võib pidada sammudeks ÜRO kodakondsuse loomise suunas. Autor on seisukohal, et ÜRO kodakondsusest on võimalik rääkida just rahvusvaheliste kriminaalkohtute asutamise kontekstis. Poliitiliste õiguste olemasolust kõneldes viitab autor vajadusele muutuste järele.

Autor leiab, et ÜRO kodakondsuse loomise protsess on dünaamiline, kuid samas mitte sugugi lineaarne. Lõpetuseks on ta seisukohal, et käimasolevate debattide tulemusena võiks juba lähiajal sündida uus, ÜRO kodakondsus.

Refereerinud Jane Makke

¹ ICTY – International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia <http://www.icty.org/>

² ICTR – International Criminal Tribunal for Rwanda <http://www.ictcr.org/>

RAAMATUTUTVUSTUS : ILO 1919-2009

Gerry Rodgers ; Eddy Lee ; Lee Swepston ; Jasmien Van Daele

The International Labour Organization and the quest for social justice 1919-2009

International Labour Office. - Geneva, 2009. - xv, 272 lk.

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 90-ndaks aastapäevaks ilmunud raamatus antakse ülevaade organisatsiooni ajaloost, loomise ideest ja tegevusest läbi sotsiaalse õigluse vaatenurga. Teos on pigem nelja autori seisukoht kui ILO ametlik käsitlus. Kolm autoreist on ILO endised ametnikud, neljas akadeemik, kes vaatleb organisatsiooni väljastpoolt. Hariduselt on autorite seas kaks majandusteadlast, jurist ja ajaloolane. Käesolev raamat on üks esimesi väljaandeid organisatsiooni sajandaks juubeliks 2019. aastal kavandatud „sajandi projektist” (*ILO's „Century Project“*).

ILO rajati usus, et sotsiaalne õiglus on ülemaailmse rahu põhialuseks. 1969. aastal autasustati organisatsiooni Nobeli rahupreemiaga. ILO on loomisest saadik aidanud kaasa töötuse vähendamisele, inimõiguste kaitsmisele, demokraatlike institutsioonide arengule, naiste ja meeste tööhõive ja tööalase võrdõiguslikkuse (palk, sotsiaalkaitse) tagamisele. ILO erineb teistest ÜRO allorganisatsioonidest, kuna lisaks valitsustele osalevad tema tegevuses ka töötajate ja tööandjate esindused koos oma globaalsete võrgustikega. Rakendatakse kolmepoolsuse ehk tripartismi põhimõtet ning töötajate ja tööandjate esindused kaasatakse võrdselt valitsustega nii debattidesse kui otsuste tegemisse.

Raamatus on kuus peatükki. Esimeses peatükis antakse ülevaade ILOst kui organisatsioonist – tema loomine, toimimine, kesksed ideed sajandi peamiste poliitiliste, sotsiaalsete ja majanduslike arengute taustal, mis on oluliselt mõjutanud organisatsiooni tegevust ja eesmärke. Järgnevad peatükid (2-5) keskenduvad ILO tegevuse raskuspunktidelt 90 aasta jooksul: inimõigused, lapstööjõu kasutamine, õigus tööle, sooline võrdõiguslikkus töösuhetes, välistööjõud; töö kvaliteet, töökeskkond, tööturu korraldamine, kutsealane ohutus, palgapoliitika; sotsiaalkaitse, sissetulekute kaitse; tööhõive tagamine ja vaesuse vähendamine. Viimases peatükis käsitletakse probleeme, millega seisab silmitsi majanduskriisis vaevlev maailm, rõhutatakse vajadust globaalse tegutsemise järele. Keskseteks teemadeks on rahvusvaheline majandus, piiratud ressursi õiglase jagamine ja rahvusvahelise sotsiaalpoliitika arendamine. Pikemalt peatutakse ILO inimväärse töö tegevuskaval (*Decent Work Agenda*), mis kiideti heaks ÜRO tippkohtumisel 2005. aastal.

Minevikule tuginedes tõdetakse muuhulgas, et ILO põhifilosoofia ja valitsemisstruktuur on üllatavalt paindlikud, ILO mõjuvõim on tugevalt sõltuv partnerlusest ja majanduslikust ning poliitilisest kontekstist, ILO meetodid töötavad parimal viisil pigem ühe osana laiemast strateegiast kui omaette. Organisatsiooni nõrgaks kohaks on universaalsuse saavutamine.

Raamatu lisas 1 esitatakse ILO kronoloogia 1900-2008. Lisas 2 on välja toodud valik ametlikest dokumentidest, nt ILO põhikiri, deklaratsioonide loetelu. Lisa 3 sisaldab ILO bibliograafiat, standardeid, aruandeid. Raamatu lõpus on alfabeetiline sisujuht (vt ka http://www.ilo.org/global/What_we_do/Publications/ILOBookstore/Orderonline/Books/lang--en/WCMS_104643/index.htm).

Refereerinud Grete Veedla

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Gamzatov, M. Juriditšeskaja latõn v tolkovanii i perevode pravovõhh tekstov // Pravovedeniye (2008) nr. 6, lk. 221-245. Juriidilisest ladina keelest õigusalastes tekstides.

Hamann, Hanjo. Juristische Kuriositäten – ein Spaziergang durch den Paragrafendschungel // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 11, lk. 727-732. Õiguskeelest, juriidilistest kurioossustest ja koomilistest leidudest õigusaktides.

Husa, Jaakko. Globaaln oikeuden perheet – oikeuden evoluution jäljillä // Lakimies (2009) nr. 1, lk. 123-129. Õiguse muutumisest.

Mankowski, Peter. Rechtskultur : eine rechtsvergleichend-anekdotische Annäherung an einen schwierigen und vielgesichtigen Begriff // Juristenzeitung (2009) nr. 7, lk. 321-331. Mõiste „õiguskultuur“ sisust ja tähendusest eri kontekstides.

Mattila, Heikki E. S. Oikeuskielen muutokset nykymaailmassa // Lakimies (2008) nr. 7-8, lk. 1149-1165. Õiguskeele muutustest maailmas.

Rogatševski, L. O retševom portrete jurista (nabljudenija i mõsli po povodu...) // Pravovedeniye (2008) nr. 6, lk. 205-220. Juristide kõnekultuurist Venemaal.

ÕIGUSAJALUGU

Aleksandrova, S. Usilenije korolevskoi vlasti posle restavratsii Stjuartov // Pravovedeniye (2008) nr. 6, lk. 138-150. Kuningavõimu tugevnemisest Suurbritannias peale Stuartite võimu taaskehtestamist.

Belkovitš, R. Protiv gosudarstva : radikalnõi konstitutsionalizm Lisandera Spunera (Lysander Spooner) // Pravovedeniye (2008) nr. 6, lk. 108-127. Ameerika õigusteoreetiku Lysander Spooneri (1808-1887) radikaalsest konstitutsionalismist.

Boiko, A. V. Stanovlenije parlamentarizma v Rossii i Germanii kontsa XIX - natšala XX veka // Istorija gosudarstva i prava (2009) nr. 3, lk. 36-39. Parlamentarismi arengust Venemaal ja Saksamaal.

Koskinen, Pirkko. Laki ja tapa naisen aseman määrittäjinä // Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland (2009) nr. 1, lk. 27-57. Õigusajalooline ülevaade naise koha määratlemisest seaduse ja tava järgi.

Kyriazis, Nicholas. Financing the Athenian state : public choice in the age of Demosthenes // European Journal of Law and Economics (2009) nr. 2, lk. 109-127. Ateena riigi eelarvest 4. sajandil e.Kr.

Letto-Vanamo, Pia. Oikeuden käsitteet ja käsitteiden historia // Lakimies (2008) nr. 7-8, lk. 1126-1148. Õigusajaloo käsitlustest.

Lupoi, Maurizio. "Trust and confidence" // The Law Quarterly Review (2009/Apr), lk. 253-287. Usaldusest ja konfidentsiaalsusest Inglismaa õiguses 14.-17. sajandil.

Nourse, V. F. ; Maguire, Sarah A. The lost history of governance and equal protection // Duke Law Journal (2009) nr. 6, lk. 955-1012. Võrdse kohtlemise ajaloost.

Takács, Albert. Election campaign in the antiquity // Acta Juridica Hungarica (2009) nr. 1, lk. 111-116. Valimiskampaaniast antiikajal.

TSIVILÕIGUS

Asjaõigus

Gassen, Dominik ; Mödl, Robert. Der elektronische Rechtsverkehr in Grundbuchsachen // Zeitschrift für Rechtspolitik (2009) nr. 3, lk. 77-80. Kinnistusraamatut puudutavast elektroonilisest asjaajamisest Saksamaal.

Hartwich, Filip. Sind die Beschränkungen des Erwerbs von Immobilien durch Ausländer in Polen heute überholt? // Osteuropa Recht (2009) nr. 1, lk. 76-83. Välismaalaste õigusest omandada kinnisvara Poolas.

Lorenz, Stephan. Privates Abschleppen – Besitzschutz oder "Abzocke"? // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 15, lk. 1025-1029. Sõidukite eramaale (nt firmade kliendikohtadele, kaubanduskeskuste juurde vm) parkimise ja teisaldamise tsiviilõiguslikust aspektist.

Tammi-Salminen, Eva. Onko tahto vältämätön fiktio – näkökulmia omistusoikeuden määräytymiseen läheissuhteissa // Lakimies (2008) nr. 7-8, lk. 1189-1210. Omandiõiguse määratlemisest ja varalistest suhetest lähisuhetes olevate inimeste vahel Soomes.

Würdinger, Markus. Die drei Säulen des Maklerprovisionsrechts : neue Entwicklungen und Tendenzen im Immobilienmaklerrecht // Juristenzeitung (2009) nr. 7, lk. 349-356. Uutest arengutest ja suundadest kinnisvaramaaklereid puudutavas õiguses.

Võlaõigus

Derleder, Peter. Der Rücktritt vom Grundstückskauf und die Grundstücksbelastungen // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 15, lk. 1034-1039. Kinnisvara ostulepingust taganemise õigusest ja Saksa tsiviilseadustiku §§ 346 jj tõlgendamisest.

Haertlein, Lutz. Haftung bei unbegründeter Geltendmachungvertraglicher Ansprüche // Monatsschrift für Deutsches Recht (2009) nr. 1, lk. 1-5. Vastutusest lepingust tulenevate nõuete põhjendamatu esitamise korral.

Hirsch, Christoph. Schadensersatz nach Verkehrsunfall – Reparaturkosten oder Wiederbeschaffungsaufwand? // Juristische Schulung (2009) nr. 4, lk. 299-304. Liiklusõnnetuse tagajärjel sõidukile tekkinud kahju hüvitamisest.

Kuntz, Thilo. Angemessenheit weiter formularmäßiger Zweckerklärungen bei Globalbürgschaften, Grundschulden und anderen Sicherungsrechten // Archiv für die civilistische Praxis (2009) nr. 2, lk. 242-284. Käendusest ja tagatistest.

Morozova, L. Dogovor v publitsnom prave : juriditseskaja priroda, osobennosti, klassifikatsija // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 1, lk. 15-22. Lepingutest avalikus õiguses : juriidilisest olemusest, erijoontest ja klassifitseerimisest Venemaal.

Norio-Timonen, Jaana. Voiko vakuutustapahtumalla rikastua? // Lakimies (2008) nr. 7-8, lk. 1166-1188. Rikastumise keelust Soome kindlustusõiguses.

Noussia, Kyriaki. Reflections on the new German insurance contracts law // The Journal of Business Law (2009) nr. 3, lk. 265-267. Kindlustuslepingutest ning vastavast seadusandlusest Saksamaal.

Nugel, Michael. Die Anzeigepflicht des Versicherungsnehmers im Hinblick auf gefahrerhebliche Umstände nach der VVG-Reform // Monatsschrift für Deutsches Recht (2009) nr. 4, lk. 186-191. Kindlustuslepinguid puudutavatest seadusemuudatustest kohtupraktika põhjal.

Oepen, Klaus. Auf erstes Anfordern versprochene Bürgschaften und Garantien // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 16, lk. 1110-1115. Käenduse ja tagatisega seotud kohtupraktikast.

Schlemminger, Horst. Schriftformrisiken beim Abschluss öffentlich-rechtlicher Verträge // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 4, lk. 223-226. Avalik-õiguslike lepingute kirjaliku vormistamise nõuetest ning riskidest.

Schmeel, Günter. Aktuelle Entwicklungen im Bauvertragsrecht // Monatsschrift für Deutsches Recht (2009) nr. 6, lk. 304-314. Ehituslepinguid puudutavatest seadusemuudatustest ja kohtupraktikast.

Selvaggi, Mariano. Optimal vertical arrangements when resale is possible // The Journal of Law, Economics, & Organization (2009/May) nr. 1, lk. 211-234. Vertikaalsest kokkuleppest edasimüügi- ja omandiõiguses.

Thomas, Stefan. Preisfreiheit im Recht der Allgemeinen Geschäftsbedingungen // Archiv für die civilistische Praxis (2009) nr. 1, lk. 84-129. Kuludest ja hinnakujundusest lepingulistest suhetes üldiste tehingutingimuste (*Allgemeine Geschäftsbedingungen*) kontekstis.

Tomsinov, A. V. Osnovnoje printsipõ vozmeštšeniya ubõtkov v dogovornom prave SŠA // Zakonodatelstvo (2009) nr. 3, lk. 82-89. Kahju hüvitamise üldpõhimõtetest USA lepinguõiguses.

Perekonnaõigus

Fehlberg, Belinda ; Maclean, Mavis. Child support policy in Australia and the United Kingdom : changing priorities but a similar tough deal for children? // International Journal of Law Policy and the Family (2009/Apr) nr. 1, lk. 1-24. Austraalia ja Suurbritannia laste hoolekande ja elatise maksmise süsteemide võrdlus.

Gutdeutsch, Werner. Das Zusammenspiel von Ehegatten- und Kindesunterhalt – Unterhalt von Unterhalt // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 14, lk. 945-950. Elatisrahast lapsele kui ülalpeetava abikaasa elatise.

Kossareva, I. A. Vzaimnoje svobodnoje soglasije mužtšinõ i ženštšinõ na vstuplenije v brak kak objazatelnoje uslovije deistvitelnosti braka // Vestnik Moskovskogo Universiteta : Pravo (2008) nr. 6, lk. 79-89. Abielust kui mehe ja naise vahelisest vabast ühendusest erinevates riikides.

Leckey, Robert. 'Where the parents are of the same sex' : Quebec's reforms to filiation // International Journal of Law Policy and the Family (2009/Apr) nr. 1, lk. 62-82. Quebeci tsiviilkoodeksist, mis lubab kahel samasoolisel isikul registreerida end lapsevanematena peale lapse sündi.

Pintens, Walter. Ehegüterstände in Europa // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2009) nr. 2, lk. 268-281. Abieluvararežiimidest Euroopas.

Skinner, Christine ; Davidson, Jacqueline. Recent trends in child maintenance schemes in 14 countries // International Journal of Law Policy and the Family (2009/Apr) nr. 1, lk. 25-52. Laste hoolekandesüsteemist, ülalpidamiskohustusest, toetustest ja perekonnamudeli muudatustest 14 riigi võrdluses.

Tobin, John ; McNair, Ruth. Public international law and the regulation of private spaces : does the Convention on the Rights of the Child impose an obligation on states to allow gay and lesbian couples to adopt? // *International Journal of Law Policy and the Family* (2009/Apr) nr. 1, lk. 110-131. Samasooliste paaride võimalustest adopteerimiseks ja ÜRO lapse õiguste konventsioonist.

ÄRIÕIGUS

Begajeva, A. Pravovaja priroda alternativnõhh sposobov uregulirovanija korporativnõhh sporov (sravnitelno-pravovoi analiz zarubežnoi i otetšestvennoi praktiki) // *Gosudarstvo i pravo* (2009) nr. 2, lk. 37-47. Korporatiivsete vaidluste lahendamise alternatiivsetest võimalustest.

Ekmaljan, A. O neobhodimosti vnesenija izmenenii i dopolnenii v pravovõje osnovõ osobõhh ekonomitšeskih zon v Rossiiskoi Federatsii // *Gosudarstvo i pravo* (2009) nr. 1, lk. 88-93. Venemaa erimajandustsoonide õigusregulatsioonide muutmisest ja täiendamisest.

Jugeli, George. Kapitalschutz im georgischen Kapitalgesellschaftsrecht // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2009) nr. 3, lk. 75-78. Kapitali kaitsesest Gruusia äriühinguõiguses.

Kamar, Ehud ; Karaca-Mandic, Pinar ; Talley, Eric. Going-private decisions and Sarbanes-Oxley Act of 2002 : a cross-country analysis // *The Journal of Law, Economics, & Organization* (2009/May) nr. 1, lk. 107-133. USA õigusaktist, mis käsitleb sisekontrolli ja juhatuse vastutust (*Sarbanes-Oxley Act*).

Klindt, Thomas. Plädoyer für eine Zentralstelle der Länder für Marktüberwachung // *Zeitschrift für Rechtspolitik* (2009) nr. 2, lk. 51-53. Tooteohutusest, konkurentsist ja turujärelevalvest.

Kuoppamäki, Petri. Kilpailun taloustieteen soveltaminen kilpailuoikeudessa // *Lakimies* (2008) nr. 7-8, lk. 1077-1105. Konkurentsist ja selle majandusteaduslikust rakendamisest Soome konkurentsioiguses.

Matikkala, Jussi. Kartellistit – petosmiehiä valtakunnan erikoisessa suojeluksessa? // *Haaste* (2009) nr. 1, lk. 13-14. Kartellidest, konkurentsioiguse rikkumisest ja Soome uue konkurentsiseaduse eelnõust.

Menke, Johan-Michel. Gestaltung nachvertraglicher Wettbewerbsverbote mit GmbH-Geschäftsführern // *Neue Juristische Wochenschrift* (2009) nr. 10, lk. 636-641. Konkurentsikeelust osaühingu tegevdirektoritele töösuhte lõppemise järel.

Schürnbrand, Jan. Zwingender Verbraucherschutz und das Verbot unzulässiger Rechtsausübung // *Juristenzeitung* (2009) nr. 3, lk. 133-139. Tarbijakaitsesest ja surveavaldamise keelamisest.

Steimle, Volker ; Dornieden, Guido. Der Kfz-Hertseller als privilegierter Garantiegeber? // *Neue Juristische Wochenschrift* (2009) nr. 15, lk. 1039-1043. Kohtupraktikast autotootjate poolt antava korrosioonivastase garantii sidumise kohta autohooldusega tootja autoteeninduses.

Tšubukova, I. V. Ponjatije reklamõ po deistvujuštšemu zakonodatelstvu // *Zakon i pravo* (2009) nr. 2, lk. 48-49. Reklaami mõistest Venemaa õigusaktides.

INTELLEKTUAALNE OMAND

Bellido, Jose. Latin American and Spanish copyright relations (1880-1904) // *The Journal of World Intellectual Property* (2009) nr. 1, lk. 1-39. Ladina-Ameerika ja Hispaania autoriõiguse alaste suhete ajaloost ja Berni konventsioonist.

Bhatnagar, Harshita ; Mishra, Vinay V. ISP liability for third party copyright infringement : a comparative analysis for setting international standard norms // *Acta Juridica Hungarica* (2009) nr. 1, lk. 59-83. Autoriõigusest ja teenusepakkujatest internetis. USA seadusest, mis sätestab interneti teenusepakkuja mõiste (*DMCA – Digital Millennium Copyrights Act*).

Jones, Richard ; Moore, Roksana. An uncomfortable marriage : the challenges "new" technology is posing to "old" or established legal concepts? // *International Review of Law, Computers and Technology* (2009/Mar/Jul) nr. 1-2, lk. 1-152. Andmekaitsest, tehnoloogia arengust ja sellega kaasnevast privaatsuse probleemidest, laste isikuandmete kaitsest ja internetivõimalustest, identiteedivargusest, autoriõigusest, arvutiprogrammide kaitsest ning vastavast seadusandlusest.

Heinze, Christian. Die Durchsetzung geistigen Eigentums in Europa – zur Umsetzung der Richtlinie 2004/48/EG in Deutschland, England und Frankreich // *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht* (2009) nr. 2, lk. 282-310. Intellektuaalomandi õiguste jõustamise ELi direktiivi (2004/48/EÜ) rakendamisest Saksamaal, Suurbritannias ja Prantsusmaal.

KESKKONNAÕIGUS

Debus, Alfred G. Vom Wert einer Kodifikation des Umweltrechts // *Verwaltungsarchiv* (2009) nr. 1, lk. 21-39. Keskkonnaõiguse kodifitseerimisest Saksamaal.

Dietrich, Jan-Hendrik. Die immissionsschutzrechtliche Beurteilung von Baustellenlärm // *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht* (2009) nr. 3, lk. 144-148. Ehitusmüra hindamise õiguslikust aspektist.

Edwards, Vanessa. European Court of Justice – significant environmental cases 2008 // *Journal of Environmental Law* (2009) nr. 1, lk. 151-162. Keskkonnaalastest kohtuasjadest Euroopa Kohtus.

Fromond, Louise ; Similä, Jukka ; Suvantalo, Leila. Regulatory innovations for biodiversity protection in private forests – towards flexibility // *Journal of Environmental Law* (2009) nr. 1, lk. 1-31. Bioloogilise mitmekesisuse kaitsest erametsades Soome, Rootsi, Prantsusmaa, Austraalia näitel.

Heilshorn, Torsten. Schutz vor gewerblichen Immissionen durch passiven Schallschutz? // *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht* (2009) nr. 3, lk. 137-143. Mürakaitsest ja ehitusjärelvalvest tööstuspiirkondades.

Kahrl, Frederic. Das Umweltgesetzbuch zwischen Rechtswissenschaft und Politik // *Die Öffentliche Verwaltung* (2009) nr. 4, lk. 160-166. Berliinis 9.-10. oktoobril 2008 toimunud konverentsist keskkonnaõiguse kodifitseerimise ja keskkonnaseadustiku teemadel.

Kersten, Charles M. Rethinking transboundary environmental impact assessment // *The Yale Journal of International Law* (2009) nr. 1, lk. 173-206. Koostööst keskkonnamõjude hindamisel.

Klement, Jan Henrik. Die Kumulation von Grundrechtseingriffen im Umweltrecht // *Archiv des öffentlichen Rechts* (2009) nr. 1, lk. 35-82. Põhiõiguste riivist keskkonnaõiguses. Kokkuvõtte inglise keeles.

Martini, Mario. Die integrierte Vorhabengenehmigung als Herausforderung für Organisation und Struktur der Entscheidungsfindung // *Verwaltungsarchiv* (2009) nr. 1, lk. 40-54. Integreeritud keskkonnakaitsest, keskkonnaseadustikust ja keskkonnaõiguse kodifitseerimisest.

Papadopoulou, Danai. The role of French environmental associations in civil liability for environmental harm : courtesy of Erika // *Journal of Environmental Law* (2009) nr. 1, lk. 87-112. Prantsusmaa keskkonnaassotsiatsiooni rollist keskkonnavalas tsiviilvastutuses.

Reinhardt, Michael. Wasserbehördliche Zulassungsentscheidungen vor und nach der Föderalismusreform // *Verwaltungsarchiv* (2009) nr. 1, lk. 6-20. Veemajanduse reguleerimisest Saksa keskkonnaseadustiku eelnõu kontekstis.

Spagnuolo, Francesca. Beyond participation : administrative law type mechanisms in global environmental governance. Toward a new basis of legitimacy? // *European Public Law* (2009) nr. 1, lk. 49-61. Globaliseerumisest ja keskkonnakaitsest.

TÖÖIGUS

Bauer, Jobst-Hubertus ; Arnold, Christian. EuGH kippt deutsches Urlaubsrecht // *Neue Juristische Wochenschrift* (2009) nr. 10, lk. 631-636. ELi tööaja korralduse direktiivi (2003/88/EÜ) rakendamisest Saksamaal, puhkuseeadusest (*BurlG – Bundesurlaubsgesetz*), puhkuse hüvitamisest töövõimetuse korral ja Euroopa Kohtu vastavast lahendist.

Fedeli, Silvia ; Forte, Francesco. The Laffer effects of a program of deregulation cum detaxation : the Italian reform of labour contracts in the period 1997–2001 // *European Journal of Law and Economics* (2009) nr. 3, lk. 211-232. Muudatustest töölepingut puudutavates regulatsioonides aastatel 1997-2001 Itaalias.

Finkin, Matthew W. ; Dau-Schmidt, Kenneth G. Solving the employee reference problem : lessons from the German experience // *The American Journal of Comparative Law* (2009) nr. 2, lk. 387-417. Töötaja soovitamise probleemidest Saksamaa ja Ameerika Ühendriikide näitel.

Garcia, Ruben J. Teaching problem-solving and preventive law skills through international labour and employment law // *The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations* (2009/Mar) nr. 1, lk. 15-21. Probleemide ennetamise ja lahendamise meetoditest rahvusvahelises tööõiguses.

Jing, Li. China's new labour contract law and protection of workers // *Fordham International Law Journal* (2009) nr. 3, lk. 1083-1131. Töölepingutest ja töötajate kaitsest Hiinas.

Kopke, Wolfgang. Plädoyer für eine Streichung des Kriteriums "Lebensalter" bei der Sozialauswahl nach § 1 KSchG // *Zeitschrift für Rechtspolitik* (2009) nr. 2, lk. 41-43. Saksa õiguse kooskõlastamisest ELi direktiividega vanuselise diskrimineerimise vältimiseks töösuhetes.

Lewinbuk, Katerina P. Russia's labour pains : the slow creation of a culture of enforcement // *Fordham International Law Journal* (2009) nr. 3, lk. 846-887. Töösuhete reguleerimisest Venemaal, probleemidest ja töökoodeksi ajaloost.

Payrhuber, Thomas. Aus der Praxis : Vertragsstrafenklausel im Arbeitsvertrag // *Juristische Schulung* (2009) nr. 4, lk. 328-330. Leppetrahvi klauslist töölepingus.

Rennie, Jillian J. Constructive notice under the Family and Medical Leave Act // *The Yale Law Journal* (2009/Jan) nr. 4, lk. 795-805. Diskrimineerimisest töösuhetes ja puuetega inimesi puudutavatest regulatsioonidest Ameerika Ühendriikides 1990-ndate seadusandluse põhjal.

Waltermann, Raimund. Besonderheiten der Haftung im Arbeitsverhältnis // Juristische Schulung (2009) nr. 3, lk. 193-200. Vastutuse eripäradest töösuhetes.

SOTSIAALHOOLDUSÕIGUS

Glatzel, Brigitte. Fallen im Pflegezeitgesetz – für Arbeitnehmer und Arbeitgeber // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 20, lk. 1377-1379. Tööandjaid ja töötajaid puudutavatest regulatsioonidest 1. juulil 2008 jõustunud hooldusajaseaduses (*PflegeZG - Pflegezeitgesetz*), mille eesmärk on aidata lähedastel kohanduda oludes, kus pereliige satub hooldust vajavasse seisundisse.

Hussein, Shereen ; Martineau, Stephen ; Stevens, Martin ; Manthorpe, Jill ; Rapoport, Joan ; Harris, Jess. Accusations of misconduct among staff working with vulnerable adults in England and Wales: their claims of mitigation to the barring authority // The Journal of Social Welfare & Family Law (2009) nr. 1, lk. 17-32. Tööst abi vajavate täiskasvanutega ja hoolekandeseadusest Suurbritannias.

Kreicker, Helmut. RFID-Technik in der Dementenversorgung – Herausforderungen für das Betreuungsrecht // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 13, lk. 890-894. Isikuõigustest ja kiibisüsteemi kasutamisest sotsiaalhoolekandes järelevalvet vajavate inimeste puhul.

Larkin, Philip. A policy of inconsistency and hypocrisy: United Kingdom social security policy and European citizenship // The Journal of Social Welfare & Family Law (2009) nr. 1, lk. 33-45. Suurbritannia sotsiaalpoliitikat ja inimeste liikumisvabadusest Euroopa Liidus.

FINANTSÕIGUS

Ašmarin, A. Finansovo-pravovõje aspektõ tamožennogo kontrolja // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 1, lk. 94-100. Tollikontrolli finantsõiguslikust aspektist.

Hentschel, Carsten. Freiberufler zwischen Skylla und Charybdis – Mitwirkungspflichten im Besteuerungsverfahren und berufliche Schweigepflicht // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 12, lk. 810-814. Kohtulahenditest, mis puudutavad vabakutseliste (advokaadid, arstid, audiitorid) kofidentsiaalsuskohustust maksuseaduste kontekstis.

Kovaltšuk, A. Rõnok fiktivno-spekuljativnogo kapitala : ekskluzivnost finansovo-pravovogo pozitsionirovanija // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 1, lk. 57-64. Fiktiivse kapitali turust ja selle õiguslikust positsioonist.

Laity, Eric T. The competence of nations and international tax law // Duke Journal of Comparative & International Law (2009) nr. 2, lk. 187-261. Siseriiklikust pädevusest rahvusvahelises maksuõiguses.

Linnert, Karoline. Girokonto für Jedermann! // Zeitschrift für Rechtspolitik (2009) nr. 2, lk. 37-38. Breemeni ettepanekust liiduvalitsusele (*Bundesregierung*) tagada igale kodanikule õigus sularahata arveldamise konto avamiseks.

Novikova, I. Aktualnõje problemõ finansovo-pravovogo regulirovanija valjutnoi sistemõ Rossiiskoi Federatsii // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 3, lk. 107-112. Valuutasüsteemi õigusregulatsioonist Venemaal majanduskriisi tingimustes.

Plewka, Harald ; Klümpen-Neusel, Claudia. Die Entwicklung des Steuerrechts // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 20, lk. 1392-1397. Saksa maksuõiguse arengust ja muudatustest maksuseadustes.

Rjabova, R. NDS-2009 : istšislenije i uplata // Ekonomiko-pravovoi bjulleten (2009) nr. 1, lk. 3-159. Lisandväärtusmaksu arvutamisesest ja maksmisest Venemaal 2009. aastal.

Zahharin, V. Nalogi – 2009 : opredelenõ pravila, rasstavlenõ aktsentõ // Ekonomiko-pravovoi bjulleten (2008) nr. 10, lk. 5-159. Maksudest Venemaal 2009. aastal.

Wolfers, Benedikt ; Rau, Markus. Enteignung zur Stabilisierung des Finanzmarktes : das Rettungsübernahmegesetz // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 19, lk. 1297-1302. Finantsturgude stabiliseerimise seaduse muutmisesest ja nn päästva ülevõtmise seadusest (*Rettungsübernahmegesetz*), mille kohaselt lihtsustuks finantssektori ettevõtete ülevõtmine valitsuse poolt finantsturu stabiliseerimise eesmärgil.

KARISTUSÕIGUS

Andrejev, V. L. O prestuplenijahh v semeinoi sfere // Zakon i pravo (2009) nr. 3, lk. 74-75. Pervägivallast ja kuritegudest perekonnas.

Clarkson, Christopher M. V. Attempt : the conduct requirement // Oxford Journal of Legal Studies (2009/Spring) nr. 1, lk. 25-41. Tapmiskatse käsitlemisest Suurbritannia seadusandluses.

Combat of Money Laundering and Terrorist Financing Act 2008 // Commercial Laws of Europe (2009/Jun) nr. 3, lk. 273-315. Saksamaal 13. aug. 2008 vastu võetud õigusaktist, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise ennetamist ja tõkestamist.

Eidam, Lutz. Kriminelle Schleppertätigkeit oder originelles Geschäftsmodell? – Strafbarkeitsrisiken bei einer entgeltlichen Mitnahme Dritter auf Zeitkarten der Deutschen Bahn AG // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 15, lk. 1052-1054. Raudteetranspordi kuukaardiomaniku võimaliku lisatulu teenimise karistatavusest Saksa karistusseadustiku põhjal.

Ferguson, Pamela R. Constructing a Criminal Code // Criminal Law Forum (2009) nr. 1, lk. 139-161. Iirimaa karistusseadustikust.

Godzinsky, Virve-Maria de. Aiheettomasti pidätettujen ja vangittujen korvaukset // Haaste (2009) nr. 1, lk. 18-19. Põhjuseeta kinnipeetutele ja vangistatutele makstud hüvitistest Soomes.

Kelker, Brigitte. Online-Demonstrationen – ein Fall "additiver Mittäterschaft"? // Goltdammer's Archiv für Strafrecht (2009) nr. 2, lk. 86-97. Interneti-üleskutsete (nn *online*-demonstratsioonid) ja andmete kahjustamise karistatavusest.

Law on the Prevention of the Use of the Financial System for the Purpose of Money Laundering and Terrorist Financing // Commercial Laws of Europe (2009/Jun) nr. 3, lk. 316-356. Portugalis 5. juunil 2008 vastu võetud õigusaktist, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise ennetamist ja tõkestamist.

Lunejev, V. Sotsialnõje posledstvija, žertvõ i tsena prestupnosti // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 1, lk. 36-56. Kuritegevuse sotsiaalsetest tagajärgedest, kuriteoohvritest ja kuritegevuse hinnast.

Nikolajenko, N. P. Zakonodatelnoje opredelenije ekstremizma i otdelnõhh form ekstremistskoi dejatelnosti // Zakon i pravo (2009) nr. 2, lk. 53-55. Ekstremismi ja ekstremistliku tegevuse erinevate vormide määratlemisest Venemaal.

Nuotio, Kimmo. Jumalanpilkasta viharikoksiin // Haaste (2009) nr. 1, lk. 24-25. Jumala pilkamisest vihakuritegudeni ja religiooni rollist kriminaalkuritegudes Soome näitel.

Perron, Walter. Probleme und Perspektiven des Untreuetatbestandes // *Goldammer's Archiv für Strafrecht* (2009) nr. 4, lk. 219-240. Lojaalsust puudutavate regulatsioonide loomisest ja muutumisest vastavalt kohtupraktikale Saksa karistusseadustiku põhjal ja võrdluses Hispaania karistusseadustikuga.

Petruhhin, I. Opravdatelnõi prigovor // *Gosudarstvo i pravo* (2009) nr. 2, lk. 30-36. Õigeksmõistvast kohtuotsusest.

Poscher, Ralf. Menschenwürde und Kernbereichsschutz // *Juristenzeitung* (2009) nr. 6, lk. 269-277. Inimväärikusest ja isikliku elu kaitsest ning Saksa kriminaalpolitsei seadusest, mis reguleerib sidevahendite jälgimist terrorismivastases võitluses.

Roberts, Stephanie ; Weathered, Lynne. Assisting the factually innocent : the contradictions and compatibility of innocence projects and the Criminal Cases Review Commission // *Oxford Journal of Legal Studies* (2009/Spring) nr. 1, lk. 43-70. Kriminaalasjade järelevalvekomisjonist (*The Criminal Cases Review Commission*) Suurbritannias, mis tegeleb süütute inimeste alusetu süüdimõistmise juhtumite lahendamisega.

Savelov, O. P. Institut konfiskatsii v natsionalnom ugolovnom zakonodatelstve // *Zakon i pravo* (2009) nr. 3, lk. 66-70. Vara konfiskeerimisest Venemaa kriminaalseadusandluses ja rahvusvahelistes dokumentides.

Zöller, Mark A. Abschied vom Wettbewerbsmodell bei der Verfolgung der Wirtschaftskorruption? // *Goldammer's Archiv für Strafrecht* (2009) nr. 3, lk. 137-149. Majanduskuritegudest ja Saksa karistusseadustiku § 299 tõlgendamisest.

Tanner, Arno. Maahanmuuttajat ja turvallisuus // *Haaste* (2009) nr. 1, lk. 7-9. Sisserände kasvust Soome ja sisserändajate poolt sooritatud kuritegudest.

Vartia, Matti ; Turunen, Ritva. Elinkautisvankien vapauttaminen hovioikeuden päätöksellä // *Haaste* (2009) nr. 1, lk. 15-17. Eluaegsete vangide vabastamisest Helsingi 2. astme kohtu kaudu või presidendile esitatud armuandmispalve alusel.

MENETLUSÕIGUS

Donath, Annkatrin ; Mehle, Bastian. Anwaltliche Pflichten nach dem Geldwäschebekämpfungsergänzungsgesetz // *Neue Juristische Wochenschrift* (2009) nr. 10, lk. 650-651. ELi rahapesu ja terrorismi vastaste direktiivide rakendamisest Saksamaal ning advokaatide kohustustest info ja andmete edastamiseks vastavalt rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse seaduse muudatustele.

Hannuniemi, Anja. Vieraannuttamisoireyhtymää koskevien väärinkäsitysten oikaseminen // *Lakimies* (2008) nr. 7-8, lk. 1249-1260. PAS-haigust (vanemast võõrandumise sündroomi) põdevate isikutega seotud kohtuotsustest Soomes.

Heffernan, Liz. Evidence and national security : 'belief evidence' in the Irish Special Criminal Court // *European Public Law* (2009) nr. 1, lk. 65-87. Rahvuslikust julgeolekust ja tõendamisest Iiri kriminaalkohtu praktika põhjal.

Hohmann, Olaf. Verdachtsberichterstattung und Strafverteidigung – Anwaltsstrategien im Umgang mit den Medien // *Neue Juristische Wochenschrift* (2009) nr. 13, lk. 881-885. Suhtlemisest meediaga kriminaalasja uurimise ajal süüaluse n-õ ennetava süüdimõistmise vältimiseks.

- Karakostas, Ionnis K. ; Emmanouil, Nicola Alexandra.** Die Anwendung des Grundsatzes der Verhältnismäßigkeit bei der Bemessung der Höhe der Geldentschädigung für immateriellen Schaden durch den Richter im griechischen Recht // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2009) nr. 2, lk. 348-367. Suhtelisuse põhimõttest mittevahalise kahju rahalise suuruse hindamisel Kreeka õiguses.
- Klotškov, V.** Rol prokurorskogo nadzora v ohrane i zaštšite prav i svobod tšeloveka // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 2, lk. 55-64. Prokurörijärelevalve rollist inimõiguste ja vabaduste kaitsmisel.
- Koch, Jens ; Rudzio, Moritz.** Die Beweiskraft des Handelsregisters nach seiner Modernisierung // Zeitschrift für Zivilprozess (2009) nr. 1, lk. 37-61. Äriregistri usaldusväärsest ja tõendusvõimest tsiviilkohtumenetluses.
- Leppänen, Tatu.** Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpanosta // Lakimies (2008) nr. 7-8, lk. 1106-1125. Muudatustest kohtuotsuste täitmisel Soomes.
- Linna, Tuula.** Ulosotto-oikeuden yleiset opit – missä ja mitä? // Lakimies (2009) nr. 1, lk. 3-33. Kohtuotsuse sundtäitmisest Soomes.
- Moss, Scott A.** Litigation discovery cannot be optimal but could be better : the economics of improving discovery timing in a digital age // Duke Law Journal (2009) nr. 6, lk. 889-954. Kohtuasjade avalikustamisest.
- Niemöller, Martin.** Urteilsabsprachen im Strafprozess – noch ein Regelungsvorschlag // Goldammer's Archiv für Strafrecht (2009) nr. 3, lk. 172-188. Konsensuse saavutamistest kriminaalmenetluses ja vastavast seaduseelnõust.
- Piekenbrock, Andreas.** Insolvenzprivilegien im deutschen, ausländischen und europäischen Recht // Zeitschrift für Zivilprozess (2009) nr. 1, lk. 63-106. Pankrotimenetlusest ja edasikaebamisõigusest tsiviilkohtumenetluses nii Saksa kui Euroopa õiguses.
- Piel, Milena ; Püschel, Christof ; Tsambikakis, Michael ; Wallau, Rochus.** Der Entwurf eines Untersuchungshaftvollzugsgesetzes NRW – ein rechtliches und politisches Ärgernis // Zeitschrift für Rechtspolitik (2009) nr. 2, lk. 33-37. Eeluurimisvangistuse seaduse eelnõust Nordrhein-Westfaleni liidumaal.
- Pomeranz, William E.** Supervisory review and the finality of judgments under Russian law // Review of Central and East European Law (2009) nr. 1, lk. 15-36. Tsiviil- ja kriminaalkohtute järelevalvest Venemaal ning Mihhail Hodorkovski kohtuasjast.
- Preuß, Nicola.** Erlass und Überprüfung des europäischen Zahlungsbefehls // Zeitschrift für Zivilprozess (2009) nr. 1, lk. 3-36. Euroopa maksekäsu menetlusest.
- Reshetnikova, Irina V.** The role of courts in adversarial litigation in Russia // Review of Central and East European Law (2009) nr. 1, lk. 1-13. Kohtu rollist keerukates kohtuvaidlustes Venemaal ning arbitraažikohtu- ja tsiviilkohtumenetluse eripäradest.
- Stadler, Astrid.** Grenzüberschreitender kollektiver Rechtsschutz in Europa // Juristenzeitung (2009) nr. 3, lk. 121-133. Piiriülesest õiguskaitsest Euroopas ja kollektiivhagidest.
- Urukov, V. N.** K voprosu o dokazatelnoi sile pokazanii anoninnõhh svidetelei (s utšetom pretšedentov Jevropeiskogo suda) // Rossiiskaja justitsija (2009) nr. 2, lk. 61-62. Anonüümsete tunnistuste õiguslikust jõust Euroopa Kohtu praktika põhjal.

Vollkommer, Gregor ; Huber, Stefan. Neues europäisches Zivilverfahrensrecht in Deutschland // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 16, lk. 1105-1109. Euroopa tsiviilmenetluse rakendamise Saksamaal.

Whitmore, Brian. Russian Court acquits defendants in Politkovskaya murder // SEEL : Survey of East European Law (2009/Feb) nr. 1, lk. 1, 8-9. Vene kohtu õigeksmõistvast otsusest ajakirjanik Anna Politkovskaja mõrvas süüdistatute suhtes.

RIIGIÕIGUS

Avtonomov, A. Tsennost konstitutsii // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 3, lk. 5-11. Põhiseaduse väärtustamisest Venemaal.

Brandner, Thilo. Parlamentarische Gesetzgebung in Krisensituationen // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 4, lk. 211-215. Seadusandja pädevusest kriisisituatsioonis finantsturu stabiliseerimise seaduse (*Finanzmarktstabilisierungsgesetz*) menetlemise põhjal.

Dolderer, Christine. Wie viel Parlament ist der Gemeinderat? // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 4, lk. 146-154. Parlamendiliikme kohustustest ja poliitikute staatusest liidu, liidumaa ja kohaliku omavalitsuse tasandil.

Drüen, Klaus-Dieter. Normenwahrheit als Verfassungspflicht? // Zeitschrift für Gesetzgebung (2009) nr. 1, lk. 60-74. Normitõdesuse põhimõttest, õigusselgusest ja konstitutsioonikohtu vastavatest lahenditest.

Englisch, Joachim. Steuerprivileg für Bundestagsabgeordnete // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 13, lk. 894-897. Maksusoodustusest parlamendiliikmetele konstitutsioonikohtu 11. septembri 2008 lahendi põhjal.

Fuchs, Michael ; Fuchs, Anke ; Fuchs, Kerstin. Verfassungs- und parlamentsrechtliche Probleme beim Wechsel der Wahlperiode // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 6, lk. 232-238. Parlamendikoosseisude vahetumisega kaasnevatest probleemidest põhiseaduse ja parlamendi töökorralduse kontekstis.

Goritševa, V. L. Institut upolnomotšennogo po pravam tšeloveka (ombudsman) v stranahh Sodružestva nezavisimõhh gosudarstv // Zakon i pravo (2009) nr. 4, lk. 29-31. Ombudsmani institutsioonist SRÜ-s.

Görlitz, Niklas. Voraussetzungen und Grenzen des Rechts auf Fraktionsbildung im Deutschen Bundestag // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 7, lk. 261-268. Poliitilisest konkurentsist ja parlamendiliikmete õigusest moodustada fraktsioone Saksa parlamendi näitel.

Hartmann, Bernd J. Eigeninteresse und Gemeinwohl bei Wahlen und Abstimmungen // Archiv des öffentlichen Rechts (2009) nr. 1, lk. 1-34. Isiklikust ja avalikust huvist valimistel ja hääletamistel. Kokkuvõte inglise keeles.

Hautamäki, Veli-Pekka. Peruslainmukaisuuden valvonta ilmeisyyskriteerin poistamisen myötä // Lakimies (2009) nr. 1, lk. 137-146. Soome põhiseaduses põhiseaduslikkuse järelevalvet puudutavate paragrahvide muutmise vajadusest.

Hoppe, Tilman. Transparenz per Gesetz? – Zu einem künftigen Lobbyisten-Register // Zeitschrift für Rechtspolitik (2009) nr. 2, lk. 39-41. Saksamaal 1972. aastast peetavast nn lobistide registrist ja lobitöö eeskirjadest.

Huber, Bertold. Änderungen im Ausländer- und Staatsangehörigkeitsrecht // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 4, lk. 201-205. Muudatustest 1. jaanuaril 2009 jõustunud kvalifitseeritud töötajate sissepääsu korraldamise seaduses ja kodakondsuse seaduses Saksamaal.

Kirby, Michael. Legal discrimination against homosexuals – a blind spot of the Commonwealth of Nations? // European Human Rights Law Review (2009) nr. 1, lk. 21-36. Diskrimineerimisest ja vajadusest reformida homoseksuaale puudutavat õigusregulatsiooni.

Kuznetsova, N. N. Problemõ juridičeskoj otvetstvennosti za narušeniye izbiratel'nogo zakonodatel'stva // Zakon i pravo (2009) nr. 2, lk. 34-37. Juriidilise vastutuse probleemidest valimisseaduste rikkumisel.

Labesius, Stefan. Die Systematik der Gesetzgebungskompetenzen im Verfassungsgefüge der Russischen Föderation // Osteuropa Recht (2009) nr. 1, lk. 24-39. Õigusaktide andmise pädevusest Venemaa põhiseaduses.

Laptev, P. A. Meždunarodnõi dogovor Rossiiskoi Federatsii i konstitutsija Rossiiskoi Federatsii : problema ierarhii // Rossiiskaja justitsija (2009) nr. 2, lk. 2-6. Venemaa põhiseadus ja rahvusvahelised lepingud – kumb on üliluslik.

Lavapuro, Juha. Perustuslakikontrollin uudet muodot I – Kohti keskustelevaa normikontrolliajattelua // Lakimies (2009) nr. 1, lk. 59-82. Normikontrollist ja muudatustest põhiseaduslikkuse järelevalves Soomes.

Leisner, Walter. 2009 : Wählen nach "Interessen", nicht nach Parteien – Demokratie nach realem Bürgerbedürfnis // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 21, lk. 1464-1467. Valimistest, parteide poliitikast, huvide esindatusest ja valimistulemuste mõjust.

Loughlin, Martin. In defence of *Staatslehre* // Der Staat (2009) nr. 1, lk. 1-27. Riigiõiguse tähendusest, muutumisest ja mõistete teisenemisest.

Lütgens, Lars. Das Selbstverwaltungsprojekt der Dritten Gewalt // Zeitschrift für Rechtspolitik (2009) nr. 3, lk. 82-85. Kohtuvõimust ja kohtusüsteemi haldamise mudelistest.

Peeters, Patrick ; Mosselmans, Jens. The Brussels–Halle–Vilvoorde question : a linguistic trap // European Public Law (2009) nr. 1, lk. 5-15. Flaami ja prantsuse keele konfliktist Brüsseli eeslinnades.

Reich, Johannes. Direkte Demokratie und völkerrechtliche Verpflichtungen im Konflikt – funktionellrechtlich differenzierte Herstellung praktischer Konkordanz zwischen der Beachtung des Völkerrechts und konfligierenden Volksinitiativen im schweizerischen Bundesverfassungsrecht // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2008) nr. 4, lk. 979-1025. Otsedemokraatiast otsustusprotsessis ja rahvusvahelistest kohustustest konflikti korral Šveitsi põhiseaduse põhjal. Kokkuvõtte inglise keeles.

Sachs, Michael. Das Grundgesetz in seinem sechsten Jahrzehnt // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 21, lk. 1441-1449. Saksa põhiseaduse (jõustus 23. mai 1949) arengust 60 aasta vältel.

Sinjugin, V. Soveršenstvovaniye sistemõ upravleniya v elektroenergetike posle zaveršajušče reorganizatsii RAO "JES Rossii" // Pravovedeniye (2008) nr. 6, lk. 75-87. Venemaa ühtse energiasüsteemi reorganiseerimise mõjust elektroenergeetikatoöstuse juhtimisele.

Skokov, A. Problemõ parlamentskih rassledovanii : zarubežnõi opõt i zakonodatelstvo Rossii // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 2, lk. 105-110. Parlamentaarsest kontrollist täitevvõimuorganite üle : teiste riikide kogemused ja Venemaa seadused.

Stykov, Petra. Die Transformation der russischen Parteiensystems : Regimestabilisierung durch personalisierte Institutionalisierung // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2008) nr. 4, lk. 772-794. Parteisüsteemi muutumisest Venemaal viimase 20 aasta jooksul.

Žarova, A. Suštšnost i struktura informatsionnogo protivoborstva // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 2, lk. 48-54. Infosõja olemusest ja struktuurist.

Taylor, Greg. Germany : a slow death for subsidiarity? // International Journal of Constitutional Law (2009) nr. 1, lk. 139-154. Saksamaa põhiseaduse § 72 lg 2 – riigi ja liidumaade õigusaktide konkurentsist ja kompetentsist.

Towfigh, Emanuel Vahid. Komplexität und Normenklarheit – oder : Gesetze sind für Juristen gemacht // Der Staat (2009) nr. 1, lk. 29-73. Õigusnormi kompleksusest, õiguselgusest ja õigusakti arusaadavusest.

Vassiljeva, T. Evoljutsija konstitutsionno-pravovogo statusa inostrantsev v stranahh zapadnoi demokratii // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 3, lk. 63-71. Välismaalaste põhiseaduslikust staatusest Euroopa riikides.

Waldhoff, Christian. Manipulation von Wahlterminen durch die Zusammenlegung von Wahlen? : Verfassungsfragen der Zusammenlegung von Kommunal- und Europawahl 2009 in Nordrhein-Westfalen // Juristenzeitung (2009) nr. 3, lk. 144-148. Kohalike omavalitsuste valimiste ja Euroopa Parlamendi valimiste liitmise põhiseaduslikust probleemist Nordrhein-Westfaleni liidumaal.

HALDUSÕIGUS

Battis, Ulrich. Das Dienstrechtsneuordnungsgesetz // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 7, lk. 409-412. Reformidest avalikus teenistuses Saksamaal ja muudatustest liidumaade seadustes.

Beaucamp, Guy. Neues zum Rechtsschutz gegen die verbindliche Schulwahlempfehlung // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 5, lk. 280-283. Hariduskorraldusest Saksamaal ja siduvast koolivalikust.

Beaucamp, Guy. Zum Analogieverbot im öffentlichen Recht // Archiv des öffentlichen Rechts (2009) nr. 1, lk. 83-105. Õigusriigist, õiguskindlusest ja samastest regulatsioonidest avalikus õiguses kui koormavatest abinõudest maksu-, haldus- ja sotsiaalõiguse näitel.

Byok, Jan. Die Entwicklung des Vergaberechts seit 2008 // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 10, lk. 644-650. Arengutest ja muudatustest Saksa riigihankeõiguses.

Dillenburger, Anja. Das Beamtenstatusgesetz als neues Beamtenbundesrecht für die Beamtinnen und Beamten der Länder // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 16, lk. 1115-1118. Saksamaal 1. aprillist 2009 kehtivast riigiametniku staatuse seadusest (*Beamtenstatusgesetz*).

Färber, Gisela. Die Entwicklung der Beamtenversorgung in Deutschland seit 1992 und künftige Finanzierungsprobleme der Gebietskörperschaften // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 4, lk. 133-146. Sotsiaalsetest garantiidest avalikus teenistuses. Sisaldab võrdlustabeleid.

Greve, Holger ; Quast, Fabian. Gebührenerhebung *versus* Versammlungsfreiheit // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 8, lk. 500-502. Koosolekute pidamise õigusest ja koosolekulubade maksustamisest.

Guckelberger, Annette. Zukunftsfähigkeit landesrechtlicher Kennzeichenabgleichsnormen // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 6, lk. 352-358. Sõidukite automaatsest numbrimärgi järgi tuvastamisest ja liidumaade vastavatest regulatsioonidest.

Gusy, Christoph. Der öffentliche Raum – ein Raum der Freiheit, der (Un-)Sicherheit und des Rechts // Juristenzeitung (2009) nr. 5, lk. 217-224. Avalikust ruumist ja selle ülesandest tagada vabadused ja võrdsus.

Hanschmann, Felix. Demontage eines Grundrechts // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 10, lk. 389-398. Baieri liidumaa avalike koosolekute korraldamise seaduse olulisemate sätete analüüs põhiseaduse seisukohalt.

Heß, Rainer ; Burmann, Michael. Die Entwicklung des Straßenverkehrsrechts im Jahre 2008 // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 13, lk. 899-905. Liiklust ja liiklusjärelvalvet puudutavatest seadusemuudatustest ja kohtulahenditest Saksamaal.

Kostiainen, Riikka. Poliisikoolutus uudistuu koko ajan // Haaste (2009) nr. 1, lk. 4-6. Uuendustest politsei koolitamisel Soomes.

Kötter, Matthias ; Nolte, Jakob. Was bleibt von der "Polizeifestigkeit des Versammlungsrechts?" // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 10, lk. 399-406. Probleemidest koosolekute korraldamise seaduse ja politseiseaduse suhestuses õigusloomepädevuse üleminekul liidult liidumaadele.

Lindner, Josef Franz. Was ist und weshalb brauchen wir eine "Theorie des Bildungsrechts"? // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 8, lk. 306-311. Haridusest kui õigusvaldkonnast – kas ja miks on vaja haridusõigust?

Ludwigs, Markus. Das Regulierungsermessen als Herausforderung für die Letztentscheidungsdogmatik im Verwaltungsrecht // Juristenzeitung (2009) nr. 6, lk. 290-297. Ametkonna õigusest regulatsioonide kehtestamiseks ning normi mõjust energia- ja telekommunikatsioonivaldkonna näitel liidu halduskohtu kahe otsuse põhjal (28.11.2007 ja 02.04.2008).

Makarov, I. Pravovoje regulirovaniye organizatsii mestnogo samoupravleniya v Norvegii // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 3, lk. 72-76. Kohaliku omavalitsuse õigusregulatsioonist ja organisatsioonist Norras.

Martis, Rüdiger ; Enslin, Jochen. Aktuelle Entwicklungen im Verkehrszivilrecht – typische Verkehrssituationen // Monatsschrift für Deutsches Recht (2009) nr. 9, lk. 489-494. Liiklust ja liikluseeskirjade rikkumisi puudutavatest seadusemuudatustest ja kohtupraktikast Saksamaal.

Matijašćuk, S. V. Rõnok moštšnosti : suštšnost i pravovaja priroda // Zakonodatelstvo (2009) nr. 3, lk. 32-35. Energiaturust ja konkurentsist Venemaal.

Mäkipää, Leena. Tietolähteiden käyttöön tiukemmat raamit // Haaste (2009) nr. 1, lk. 10-11. Politsei informaatorite (infohankijate) tegevuse piiridest Soomes.

Mösinger, Thomas ; Kollwe, Jonas. Alternative Finanzierungsformen für kommunale Verkehrsprojekte : *Public Private Partnership* als Antrieb für Stadtbahnen in Deutschland // Verwaltungsarchiv (2009) nr. 1, lk. 98-112. Avaliku ja erasektori koostööst linna ühistranspordiliikluse korraldamisel.

- Naumann, Kolja.** Jugendschutz im Internet – verfassungsrechtlich bedenklich, rechtspolitisch ungenügend // Zeitschrift für Rechtspolitik (2009) nr. 2, lk. 44-46. Noorte kaitsest internetis – juurdepääsupiirangute kehtestamisest pornograafilise sisuga infole.
- Otting, Olaf ; Olgemöller, Udo H.** Verfassungsrechtliche Rahmenbedingungen für Direktvergaben im Verkehrssektor nach Inkrafttreten der Verordnung (EG) Nr. 1370/2007 // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 9, lk. 364-372. Saksa põhiseadusest tulenevatest raamtingimustest avaliku reisijateveoteenuse riigihangetele pärast ELi määruse (EÜ/1370/2007) jõustumist.
- Pres, Sascha.** Filmwirtschafts- oder Filmkulturförderung? // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 4, lk. 155-160. Majanduse ja kultuuri toetamise mõistelisest erinevusest filmikunsti arendamise ja soodustamise seaduse (*FFG - Filmförderungsgesetz*) muutmise kontekstis.
- Roßnagel, Alexander ; Hornung, Gerrit.** Ein Ausweis für das Internet // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 8, lk. 301-306. Elektroonilisest identiteedist ja uuest isikutunnistuse seadusest (*PAuswG - Gesetz über Personalausweise und den elektronischen Identitätsnachweis*), mis võeti Saksa parlamendis vastu 13. veebr. 2009.
- Scheidler, Alfred.** Bedenken des Bundesverfassungsgerichts gegen das Bayerische Versammlungsgesetz // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 7, lk. 429-431. Baieri liidumaa avalike koosolekute korraldamise seadusest ja Saksa konstitutsioonikohtu hinnangust sellele.
- Schröder, Meinhard.** Die Akzeptanz amtlich beglaubigter Dokumente im Bundesstaat // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 7, lk. 280-284. Dokumentide ja koopiate ametlikust tõendamisest ja aktsepteerimisest.
- Sellmann, Klaus-Albrecht.** Die Entwicklung des öffentlichen Verkehrsrechts // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 3, lk. 149-156. Liiklust ning ühistransporti puudutavatest õigusaktidest ja kohtulahenditest.
- Siegel, Thorsten.** Regelungsoptionen im IT-Bereich durch die Föderalismusreform II // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 5, lk. 181-187. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia õigusregulatsioonist avalikus teenistuses.
- Sokoll, Karen.** Der neue Drei-Stufen-Test für Telemedienangebote öffentlich-rechtlicher Rundfunkanstalten // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 13, lk. 885-889. Avalik-õiguslikku ringhäälingut puudutavatest muudatustest pädevusregulatsioonides; programmitellimuste uuest korrast, mis jõustub 1. juunil 2009. Lisatud selgitav sõnastik.
- Szalai, Stephan.** Beamte in Teilzeit und Versetzung von "Vollzeitbeamten" // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 8, lk. 311-319. Ametnike töötaja muutmise ja teisele ametikohale üleviimisest personali vähendamise eesmärgil Brandenburgi liidumaa näitel.
- Steenbuck, Michael.** Rechtsschutz gegen Preiserhöhungen bei Strom und Gas // Monatsschrift für Deutsches Recht (2009) nr. 3, lk. 122-126. Elektrienergia ja gaasi hinna tõusust, hinnatõusu kontrollist ja õiguskaitsest põhjendamatu hinnatõusu vastu.
- Volkman, Uwe.** Polizeirecht als Sozialtechnologie // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 4, lk. 216-222. Tendentsidest korraaitsest ja politsei muutunud ülesannetest avaliku korra tagamisel.

MEDITSIINIÕIGUS

Cahn, Naomi. Accidental incest : drawing the line – or the curtain? – for reproductive technology // Harvard Journal of Law and Gender (2009) nr. 1, lk. 59-107. Spermadoonorlusest, vastavast tehnoloogiast ja kontrollist juhusliku verepilastuse vältimiseks.

Curran, Douglas S. Abandonment and reconciliation : addressing political and common law objections to fetal homicide laws // Duke Law Journal (2009) nr. 6, lk. 1107-1142. Loote tapmise kriminaliseerimisest.

Donnelly, Mary. Best interests, patient participation and the Mental Capacity Act 2005 // Medical Law Review (2009/Spring) nr. 1, lk. 1-29. Patsiendi osalusest meditsiiniliste otsuste tegemisel.

Douglas, Thomas. Medical injury compensation : beyond "no-fault" // Medical Law Review (2009/Spring) nr. 1, lk. 30-51. Meditsiinilise ravi või uuringu käigus tekitatud vigastuste kompenseerimisest erinevates riikides.

Hennette-Vauchez, Stephanie. Words count : how interest in stem cells has made the embryo available – a look at the french law of bioethics // Medical Law Review (2009/Spring) nr. 1, lk. 52-75. Loote määratlusest isiku või asjana ning Prantsusmaa bioetika-alasest seadusandlusest.

Herzberg, Rolf Dietrich. Rechtliche Probleme der rituellen Beschneidung // Juristenzeitung (2009) nr. 7, lk. 332-339. Rituaalse ümberlõikamise õiguslikest probleemidest.

Krajewska, Atina. Conceptual quandaries about genetic data – a comparative perspective // European Journal of Health Law (2009/Mar) nr. 1, lk. 7-26. Inimese geneetilistest andmetest ja nende kaitsest Euroopas.

Kreß, Hartmut. Patientenverfügung und Selbstbestimmung in Anbetracht der Notfallmedizin // Zeitschrift für Rechtspolitik (2009) nr. 3, lk. 69-71. Patsiendi õigustest ja patsiendikorralduse seadusest (*Patientenverfügungsgesetz*) kiirabi ja erakorralise meditsiini seisukohalt Austria ja Saksamaa näitel.

Lorenz, Dieter. Aktuelle Verfassungsfragen der Euthanasie // Juristenzeitung (2009) nr. 2, lk. 57-67. Eutanaasiast, patsiendi õigustest, enesemääramisõigusest elu lõpul.

Roscam Abbing, Henriette D. C. Developments in international/European health law // European Journal of Health Law (2009/Mar) nr. 1, lk. 81-88. Arengutest rahvusvahelises ja Euroopa meditsiiniõiguses.

Stühlinger, Verena ; Fortwengel, Gerhard ; Thoeni, Magdalena ; Staudinger, Roland. Biomedical research and human research subject protection : is there need for action in Germany and Austria? // European Journal of Health Law (2009/Mar) nr. 1, lk. 45-68. Biomeditsiinilistest ja inimuuringutest, uuringu subjekti kaitsest ning inimõiguste kaitsest biomeditsiini valdkonnas.

Trips-Hebert, Roman. Hybrid-Embryonen – Herausforderung für den Gesetzgeber? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2009) nr. 3, lk. 80-82. Embrüokaitsest (*Embryonenschutzgesetz*) ja tüvirakke käsitlevast seadusest (*Stammzellgesetz*).

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

- Bhabha, Jacqueline.** Arendt's children : do today's migrant children have a right to have rights? // Human Rights Quarterly (2009/May) nr. 2, lk. 410-451. Sisserändajate laste õigustest.
- Brander, Sampo.** Rikoksentekijän luovuttaminen Suomesta Yhdysvaltioihin // Haaste (2009) nr. 1, lk. 28-29. Kurjategijate väljaandmise leppest Soome ja Ameerika Ühendriikide vahel.
- Fahey, Diane L.** Can tax policy stop human trafficking? // Georgetown Journal of International Law (2009) nr. 2, lk. 345-403. ELi ja ÜRO seadusandlusest ning maksupoliitikast kui vahendist inimkaubanduse vastu võitlemiseks.
- Fedorova, M. V.** Otvetstvennost v meždunarodnom prave // Vestnik Moskovskogo Universiteta : Pravo (2008) nr. 6, lk. 107-114. Vastutusest rahvusvahelises õiguses.
- Feldman, Tamar.** Indirect victims, direct injury : recognising relatives as victims under the European human rights system // European Human Rights Law Review (2009) nr. 1, lk. 50-69. Euroopa inimõiguste kaitse süsteemi reformimise vajalikkusest.
- Hruschka, Constantin.** Das Konventionsmerkmal "Zugehörigkeit zu einer bestimmten sozialen Gruppe" und seine Anwendung in Deutschland // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 4, lk. 205-211. Põgenikke puudutavate standardite ühtlustamisest ELi tasandil.
- Kammerhofer, Jörg.** Kelsen – which Kelsen? A reapplication of the pure theory of international law // Leiden Journal of International Law (2009/Jun) nr. 2, lk. 225-249. Hans Kelseni õigusteooria ja paradigmat rahvusvahelise õiguse aspektist.
- Kemp, Walter.** The OSCE chairmanship : captain or figurehead? // Security and Human Rights (2009) nr. 1, lk. 9-12. OSCE eesistuja (*Chairman-in-Office*) rollist ja ülesannetest.
- Klug, Francesca.** The Universal Declaration of Human Rights : 60 years on // Public Law (2009/Apr), lk. 205-217. Inimõiguste ülddeklaratsioonist.
- Nolte, Georg ; Aust, Helmut Philipp.** Equivocal helpers – complicit states, mixed messages and international law // International & Comparative Law Quarterly (2009/Jan) nr. 1, lk. 1-30. Riikide kaassüüst ja vastutusest rahvusvaheliste õigusrikkumiste korral.
- Pillay, Navanethem.** Human rights in United Nations action : norms, institutions and leadership // European Human Rights Law Review (2009) nr. 1, lk. 1-7. Inimõiguste kaitsest erinevate rahvusvaheliste institutsioonide, riikide ning tsiviilühiskonna vahelises koostöös.
- Quigley, John.** The United States withdrawal from International Court of Justice jurisdiction in consular cases : reasons and consequences // Duke Journal of Comparative & International Law (2009) nr. 2, lk. 263-305. Diplomaatilise ja konsulaarõiguse probleemidest Ameerika Ühendriikides ja nende lahendamisest vastavalt konsulaarsuhete Viini konventsioonile (VCCR, 1963).
- Rahmatian, Andreas.** Neo-colonial aspects of global intellectual property protection // The Journal of World Intellectual Property (2009) nr. 1, lk. 40-74. Rahvusvahelised lepingud intellektuaalse omandi kaitseks, lähtudes rahvusvaheliste organisatsioonide seadusandlusest ja lepingutest (Berni konventsioon).

Scheller, Eva. Das verdrängte Entsetzen – zur Aktualität einer 400 Jahre alten Streitschrift wider Hexenwahn in der Folterdebatte // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 11, lk. 705-712. Terrorismivastasest võitlusest, inimväärikusest, piinamisest ja „nõiajahist“ tänapäeva kontekstis.

Spernbauer, Martina. Musical chairs revisited : status and terms of participation of the European Union in the UN Peacebuilding Commission // International Organizations Law Review (2008) nr. 2, lk. 299-322. ELi osalemisest ÜRO rahuvalvekomisjonis.

Varju, Marton. Transition as a concept of European human rights law // European Human Rights Law Review (2009) nr. 2, lk. 170-189. Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklitest, mis käsitlevad karistusi ja kohtupidamist.

Varlamova, N. Prava tšeloveka kak predmet juriditšeskoj interpretatsii // Gosudarstvo i pravo (2009) nr. 2, lk. 24-39. Inimõiguste juriidilisest interpretatsioonist.

Wragg, Paul. "Free speech is not valued if only valued speech is free": connolly, consistency and some article 10 concerns // European Public Law (2009) nr. 1, lk. 111-131. Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooni artiklist 10 (sõnavabadus).

Österdahl, Inger. The neutral ally : the European security and defence policy and the Swedish Constitution // Nordic Journal of International Law (2009) nr. 1, lk. 95-132. Euroopa kaitse- ja julgeolekupoliitikast ning Rootsi kaitsejõudude tegevuse põhiseaduslikust regulatsioonist.

Euroopa Liidu õigus

Ackermann, Thomas. Das Informationsmodell im Recht der Dienstleistungen // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2009) nr. 2, lk. 230-267. ELi teenuste vaba liikumise direktiivist ja infomodelist siseturgu puudutavas seadusandluses.

Baldaccini, Anneliese. The return and removal of irregular migrants under EU law : an analysis of the Return Directive // European Journal of Migration and Law (2009) nr. 1, lk. 1-17. ELi direktiivist liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise kohta.

Bratton, William W. ; McCahery, Joseph A. ; Vermeulen, Erik P. M. How does corporate mobility affect lawmaking? A comparative analysis // The American Journal of Comparative Law (2009) nr. 2, lk. 347-385. Äriühingu loomisega seotud ELi direktiividest.

Brennecke, Martin. Die Zulässigkeit des europarechtlichen Verbots der Glühlampe nach Art. 95 EG // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2009) nr. 8, lk. 247-250. Hõõglampide keelustamisest ELis.

Cromme, Franz. Juristische Irrlichter auf dem Weg zum europäischen Verfassungsvertrag und zum Lissabonner Vertrag // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 5, lk. 177-180. Juriidiliste terminite n-ö teisenemisest Euroopa põhiseaduse lepingu ja Lissaboni lepingu põhjal.

Gao, Anton Ming-Zhi. The third European energy liberalization package : does functional and legal unbundling in the gas storage sector go too far? // Competition and Regulation in Network Industries (2009/Mar) nr. 1, lk. 17-44. Euroopa energiaturust, maagaasi hoiustamisest ning seda reguleerivast Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2003/55/EÜ.

Gärditz, Ferdinand. Europäisches Verwaltungsprozessrecht // Juristische Schulung (2009) nr. 5, lk. 385-393. Euroopa haldusmenetluse probleemidest.

- Hirsbrunner, Simon.** Neue Entwicklungen der europäischen Fusionskontrolle // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2009) nr. 8, lk. 239-246. Uuendustest ettevõtete ühendamisest ELis.
- Hoppe, Tilman.** Die Europäisierung der Gesetzgebung : der 80-Prozent-Mythos lebt // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2009) nr. 6, lk. 168-169. Seaduste ühtlustamisest ELis.
- Hölscheidt, Sven.** Probleme bei der Durchsetzung des Unionsrechts in den Mitgliedstaaten // Die Öffentliche Verwaltung (2009) nr. 9, lk. 341-348. Probleemidest ELi õiguse rakendamisel liikmesriikides.
- Kahl, Wolfgang.** Alte und neue Kompetenzprobleme im EG-Umweltrecht – die geplante Richtlinie zur Förderung erneuerbarer Energien // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 5, lk. 265-270. Pädevusprobleemidest keskkonnaõiguses taastuvenergia kasutuselevõttu soodustava direktiivi kontekstis.
- Kalverboer, M. E. ; Zijlstra, A. E. ; Knorth, E. J.** The developmental consequences for asylum-seeking children living with the prospect for five years or more of enforced return to their home country // European Journal of Migration and Law (2009) nr. 1, lk. 41-67. Sisserändajate varjupaikades elavate laste probleemidest ja õigustest ELis.
- Kapoor, Arun ; Klindt, Thomas.** Die Reform des Akkreditierungswesens im europäischen Produktsicherheitsrecht // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2009) nr. 5, lk. 134-138. Akrediteerimise ja turujärelevalve nõuetest seoses Euroopa tooteohutusregulatsioonidega.
- Micklitz, Hans-Wolfgang ; Reich, Norbert.** Der Kommissionsvorschlag vom 8. 10. 2008 für eine Richtlinie über „Rechte der Verbraucher“, oder: „der Beginn des Endes einer Ära ...“ // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2009) nr. 9, lk. 279-286. ELi direktiividest, mis käsitlevad ettevõtja ja tarbija vahelisi tehinguid, tarbijakrediidilepinguid ja tarbijakaitset.
- Murwiek, Dietrich.** Die heimliche Entwicklung des Unionsvertrages zur europäischen Oberverfassung // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2009) nr. 8, lk. 481-486. ELi sambastruktuuri muutmise tagajärjedest ja Euroopa Kohtu võimu laienemisest Lissaboni lepingu jõustumisel.
- Nash, Hazel Ann.** The Revised Directive on Waste : resolving legislative tensions in waste management? // Journal of Environmental Law (2009) nr. 1, lk. 139-149. Jäätmekäitlust puudutavast ELi direktiivist.
- Neonen, Anne.** Syrjinnän kiellon ja avoimuuden periaatteet hankintadirektiivien soveltamisalan ulkopuolelle jäävissä hankinnoissa // Lakimies (2009) nr. 1, lk. 83-111. ELi hankelepingute direktiividest välja jäävatest hankemenetlustest.
- Salten, Uwe.** Das europäische Verfahren für geringfügige Forderungen // Monatsschrift für Deutsches Recht (2009) nr. 5, lk. 244-247. Pisiõigusrikkumiste menetlemise regulatsioonist ELis.
- Siehr, Angelika.** "Entdeckung" der Raumdimension in der Europapolitik : neue Formen territorialer Governance in der Europäischen Union // Der Staat (2009) nr. 1, lk. 75-106. Lissaboni lepingust, 25. mail 2007. aastal vastu võetud ELi territoriaalsest tegevuskavast ja koostöövõrgustikest.
- Tonner, Klaus ; Tamm, Marina.** Der Vorschlag einer Richtlinie über Rechte der Verbraucher und seine Auswirkungen auf das nationale Verbraucherrecht // Juristenzeitung (2009) nr. 6, lk. 277-290. Tarbijakaitsest ja selle ühtlustamisest ELis.

Mereõigus

Daniltsev, M. Meždunarodno-pravovoi i natsionalno-pravovoi status objektov, raspoložennõhh na kontinentalnom šelfe // Pravovedenije (2008) nr. 6, lk. 100-107. Mandrilava piirkonnas asuvate objektide staatusest rahvusvahelise ja siseriikliku õiguse järgi.

Jermolina, M. Opravdannõi risk i zaštšita morskoi sredõ ot zagrjaznenija // Pravovedenije (2008) nr. 6, lk. 94-99. Põhjendatud riskist ja merekeskkonna kaitsest saastamise vastu.

Fischer-Lescano, Andreas ; Tohidipur, Timo. Rechtsrahmen der Maßnahmen gegen die Seepiraterie // Neue Juristische Wochenschrift (2009) nr. 18, lk. 1243-1246. Merepiraatlusega võitlemise abinõude õiguslikest raamidest.

Kembayev, Zhenis. Die Rechtslage des Kaspischen Meeres // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2008) nr. 4, lk. 1027-1055. Kaspia mere õiguslikust staatusest. Kokkuvõte inglise keeles.

Pedersen, Torbjorn ; Henriksen, Tore. Svalbard's maritime zones : the end of legal uncertainty? // The International Journal of Marine and Coastal Law (2009/Mar) nr. 1, lk. 141-161. Norra õigustest Svalbardi saarestiku üle ning Svalbardi lepingust (*The Svalbard Treaty*).

Sidortšenko, V. Pravo sobstvennosti na pokinutoje ekipažem sudno // Pravovedenije (2008) nr. 6, lk. 88-93. Omandiõigusest meeskonna poolt mahajäetud laevale.

Todd, Paul. Shipping law // The Journal of Business Law (2009) nr. 4, lk. 403-421. Laevandusest, laevavrakkidest ja Suurbritannia vastavast seadusandlusest.

Vidas, Davor. The UN Convention on the Law of the Sea, the European Union and the rule of law : what is going on in the Adriatic Sea? // The International Journal of Marine and Coastal Law (2009) nr. 1, lk. 1-66. Aadria mere "jaotamise" juriidilistest ebakõladest seoses ÜRO mereõiguse konventsiooni (LOS), ELi õiguse ning Itaalia, Sloveenia ja Horvaatia siseriikliku õigusega.

Rahvusvaheline eraõigus

Garcimartin, Alferez Francisco J. The Rome I Regulation : exceptions to the rule on consumer contracts and financial instruments // Journal of Private International Law (2009/Apr) nr. 1, lk. 85-103. Tarbijalepingute ja finantsinstrumentide reeglist lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatavas õiguses (Rooma I).

Geest, Gerrit de ; Kovac, Mitja. The formation of contracts in the Draft Common Frame of Reference // European Review of Private Law (2009) nr. 2, lk. 113-132. Euroopa lepinguõiguse tugiraamistiku kavandist.

Fötschl, Andreas. Zinsen auf außervertragliche Geldforderungen im Rechtsvergleich und eine Analyse der Zinsnormen des *Draft Common Frame of Reference* (DCFR) // European Review of Private Law (2009) nr. 2, lk. 89-111. Lepinguväliste rahanõuete intressidest, intressidest ja maksetähtajast Euroopa riikides (Austria, Itaalia, Saksamaa, Šveits, Prantsusmaa) Euroopa lepinguõiguse kontekstis.

Kohler, Christian ; Denkinger, Fleur ; Seyr, Sibylle. Gemeinschaftsrecht und Privatrecht : zur Rechtsprechung des EuGH im Jahre 2007 // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2009) nr. 2, lk. 321-347. ELi õigust ja eraõigust puudutavast Euroopa Kohtu praktikast 2007. aastal.

Merkin, Rob. The Rome I Regulation and reinsurance // Journal of Private International Law (2009/Apr) nr. 1, lk. 69-84. Edasikindlustusest lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatavas õiguses (Rooma I).

Merrett, Louise. Choice of law in insurance contracts under the Rome I Regulation // Journal of Private International Law (2009/Apr) nr. 1, lk. 49-67. Kollisiooninormidest kindlustuslepingute puhul lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatava õiguse alusel (Rooma I).

Symeonides, Symeon C. Private international law bibliography 2007-08 : U.S. and foreign sources in English // The American Journal of Comparative Law (2009) nr. 2, lk. 331-346. Rahvusvahelise eraõiguse bibliograafiline nimestik 2007-2008.

Zimmermann, Reinhard. The present state of European private law // The American Journal of Comparative Law (2009) nr. 2, lk. 479-512. Euroopa lepinguõigusest.

Zypries, Brigitte. Der Vorschlag für eine Richtlinie über Verbraucherrechte // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2009) nr. 2, lk. 225-229. Euroopa lepinguõigusest ja tarbijaõiguste direktiivist.

Koostanud Tiia Melts